

5. Agrarische bedrijven.

209

UITSCHRIJF

CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST

's-GRAVENHAGE, 21 Mei 1947.
Javastraat 68.

GEHEIM.

No. B.15045
Dict.: H. Typ.: RD.13
Onderwerp: Vergadering E.V.C.

Tel.: 111539 en 112778.

Verslag van een openbare vergadering der E.V.C., gehouden te Zuidbroek, op 2 Mei 1947.

Op 1 Mei 1947 hebben ongeveer 40 landarbeiders, werkzaam bij verschillende landbouwers te Uiterburen (gemeente Zuidbroek), het werk neergelegd. Deze staking was het gevolg van een loon-geschil, waarbij de landbouwers de losse- of losvaste arbeiders f.0,64 per uur betaalden, terwijl laatstgenoemden f.0,70 per uur eisten. Daar volgens de bestaande arbeidsvoorwaarden de landbouwers niet meer dan f.0,64 per uur mogen uitbetalen, zijn de arbeiders een wilde staking begonnen. Toen echter bleek, dat deze staking niet georganiseerd was en zich ook niet uitbreidde, hebben ongeveer 20 arbeiders het werk op 2 Mei 1947 weer hervat, waarbij 1 Mei, in overleg met de betrokken landbouwers, als een snipperdag werd gerekend.

Naar aanleiding van bovenvermelde staking, is door de plaatselijke afdeling der E.V.C. te Zuidbroek een openbare vergadering voor landarbeiders belegd op 2 Mei 1947, in "Ons Gebouw" te Zuidbroek, welke vergadering door ongeveer 45 personen werd bijgewoond. Te ongeveer 20 uur opende de secretaris der E.V.C., afdeling Zuidbroek, genaamd Albertus KUIJPER, geb. 19 Maart 1918 te Assen, landarbeider, wonende te Uiterburen A.17 te ZUIDBROEK, de vergadering met te zeggen dat deze indertijd haast was belegd om te bespreken of men al dan niet zou staken. Te Uiterburen staakte n.l. een gedeelte der landarbeiders en in Zuidbroek geen van hen.

Hierop sprak Hendrik v.d.Molen, geb. 3-3-1904, wonende te Woltersum, die zijn rede begon met een uiteenzetting te geven over de loon- en prijspolitiek der Regering. Hij zei o.m. dat men moest blijven streven naar geleide economie.

- Vervolgens -

VERZONDEN AAN:

- Z.E. de Minister van Binnenlandse Zaken.
- Z.E. de Minister van Justitie.
- De Heer Comm. der Koningin i/d Prov. Groningen.
- De Heer Hoofd Afd. III B v.d. Generale Staf.
- De Heer Hoofd Sectie III M.I.D., Marinestaf.
- De Heer Hoofdecommissaris van Politie te Amsterdam.
- De Heer Hoofdecommissaris van Politie te Rotterdam.
- De Heer Hoofdecommissaris van Politie te Den Haag.
- De Heer Hoofdecommissaris van Politie te Utrecht.
- De Heer Hoofdecommissaris van Politie te Groningen.

Vervolgens noemde hij het tijdstip van de staking niet goed gekozen. Spreker zei, dat de bond (E.V.C.), altijd volkomen achter de arbeiders stond, ook indien dezen zelf meenden te moeten staken, doch hij kourde de wijze van staken, zoals die thans plaats vond, af, daar op deze manier resultaten toch zouden uitblijven. Verder wekte hij op om steeds te blijven strijden tot het verkrijgen van betere arbeidsvoorwaarden. Aan het einde van zijn rede gaf hij de aanwezigen gelegenheid om vragen te stellen, waarvan door enkelen gebruik werd gemaakt.

A. Kuiper sloot de vergadering met de opwekking om zich te organiseren, daar velen der aanwezigen nog ongeorganiseerd waren.

Opgemerkt kan nog worden, dat op 9 Mei 1947 vrijwel alle landarbeiders te Zuidbroek het werk hebben hervat.

PROCUREUR-GENERAAL
FGD. DIRECTEUR VAN POLITIE

RP. No. 7-39/42.1947

209
Volgno.
LEEWARDEN, den 20 Mei 1947
ZAAILAND
TEL. 3345 - K 510

21 MEI 1947

ACD/15430

Aan: de Heer Hoofd van de CENTRALE VEILIGHEIDS-
DIENST
te 's-Gravenhage.
Javastraat 68

Onderwerp: stakingen.

Hierbij bericht ik U HoogEdelGestrenge, dat op 5 Mei 1947 in de gemeente Oldehove een 125-tal werknemers in het landbouwbedrijf hun werkzaamheden hebben neergelegd, doch deze op 7 Mei wederom hebben hervat. Oorzaak hiervan was een aftrek van 3 cent op het standaardloon van fl. 0,67 per uur door de werkgevers ter vorming van een pensioenfonds. Geen enkele organisatie steunde deze "wilde" staking. Bijzonderheden deden zich niet voor.

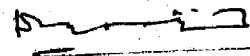
Op 16 Mei 1947 is bij de Drentse Land-Ontginnings Maatschappij Griendtsveen te Erica onder het personeel, werkzaam bij de turfstrooifabriecage, een staking uitgebroken. De eis der stakende arbeiders is loonsverhoging. De staking omvat 14 leden van het fabriekspersoneel.

Tot op heden wordt bij de firma Veldkamp te Schoonebeek niet gestaakt. Verwacht wordt, dat ook bij andere turfstrooifabrieken in deze omgeving het werk door de arbeiders zal worden neergelegd. Wanordelijkheden hebben zich tot dusverre nog niet voorgedaan.

Typ.: HT
Coll.: 3

De Procureur-Generaal,
fgd. Directeur van Politie,

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	22-5-47

De Zaaier.

Behalve de reeds genoemde personen, t.w. Nieuwpoort, van der Kleij Stikkelman en van de Akker, hebben ook nog witting in de personeels raad de navolgende personen, die eveneens op het podium in de zaal hadden plaats genomen:

KNV Jacobus Antoon de Nie, geboren te Delft, 9 Januari 1906, wonende Oostsingel 17 te Delft,

KNV Frank Hugo van der Heul, geboren te Delft, 29 December 1896, schilder, wonende Kloosterkade 51 te Delft en

KNV Antoon Adrianus Cornelis van Asselt, geboren te Delft, 19 November 1890, voorman, wonende J.W. Frisoplein 36 te Delft.

In een gang nabij het vergaderlokaal werd nog aangetroffen de voorzitter van de afd. Delft van de E.V.C.: Wilhelm Johannes van Dam, geboren te Delft, 20 Juni 1902, die niet op de Kabelfabriek werkt, doch aldaar blijkbaar de zaak kwam ver-
kennen.

I.D. Delft

(K)

In. O. D. 209

Volgnr.

27 MEI 1947

AED/16583

DOSS. No.:

CRT.: WAARHEID GRON.

DATUM: 10-5-47

PAB. I

SPANNING IN DE BLIKFABRIEK TE LEEUWARDEN

Opheff. van de D.

UITGEBOKT

De pogingen, die men de laatste tijd op de Blikfabriek te Leeuwarden aanwendt, om de productie te verhogen, brengt onvermijdelijk spanningen in het bedrijf met zich mede.

In deze Blikfabriek is thans een econoom werkzaam, die bezig is door een ver doorgevoerde rationalisatie (betere opstelling van de arbeiders, wijziging van de arbeidersmethode enz.) de productie aanmerkelijk te verhogen. Nu zijn de arbeiders niet tegen de opvoering van de productie. Integendeel, zij juichen deze toe, maar zij zijn van mening, dat deze productie-verhoging niet uitsluitend ten goede behoort te komen aan de patroon. De arbeiders verlangen, dat met de verhoging van de productie ook een verhoging van hun uurloon gepaard zal gaan. (Zij verdienen thans 80 cent, wat dus in deze tijd veel te laag is).

De arbeiders zullen erop toe moeten zien, dat bij deze rationalisatie niet het vóóroorlogse jaagsysteem weer in wordt gevoerd, dat tot een moordend tempo leidde. Het uitspelen van de arbeiders tegen elkaar, moet tot het verleden behoren! Opvoering van de productie, goed, de arbeiders zijn er voor te vinden. Maar zij verlangen medezeggenschap in het bedrijf, speciaal over lonen en arbeidsvoorwaarden, en verhoging van hun uurloon!

Typ.: RD. Coll.: *WR*

8: 209
GEWEST 's-HERTOGENBOSCH
DER RIJKSPOLITIE
DISTRICT EINDHOVEN
COMMANDANT.

EINDHOVEN, 22 Mei 1947.

Litt. Z/1947 Geheim.

UITGEBOERT

ONDERWERP: Beëindiging staking op
zinkfabriek te B u d e l .

Bijlagen: -

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	19-5-47

Volgno.
27 MEI 1947
ACD/16581

15293

In aansluiting op mijn schrijven dd. 19 Mei 1947, Litt. Z/1947 Geheim, betreffende "Staking op zinkfabriek te Budel, heb ik de eer U Hoogedelgestrenge te berichten, dat deze staking ingaande 21 Mei l.l. 6.00 uur voormiddag is beëindigd.

Alle arbeiders hebben het werk hervat, nadat de bestuurders van hun vakbond hadden kenbaar gemaakt, dat een wilde staking in deze niet was gerechtvaardigd. Tot op heden zijn geen eisen van de arbeiders ingewilligd.

Thans hebben de arbeiders zich in verbinding gesteld met hun vakbond en zullen de bestuurders daarvan met de Directie der Zinkfabriek over de bestaande grieven gaan confereren.

Tijdens de staking hebben zich geen ongeregelheden voorgedaan en extremistische activiteit is niet gebleken.

Typ: vdH.

DE DISTRICTSCOMMANDANT,

De Officier der Rijkspolitie 1e.klasse,

H. W. Weerts.

AAN:

Het Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst
te

's-Gravenhage. (in duplo).

=====

GEWEST 's-HERTOGENBOSCH
RIJKSPOLITIE
DISTRICT EINDHOVEN
COMMANDANT.

209
UITGEBOEKT

EINDHOVEN, 19 Mei 1947.

Volgno.

20 MEI 1947

ACD/15395

Litt. Z/1947 Geheim.

ONDERWERP: Staking op Zinkfabriek
te B u d e l .

EINDHOVEN	
...	...
...	21-5-47

Bijlagen:

Hierbij moge ik U Hoogedelgestrengste berichten, dat hedenmorgen, 19 Mei 1947 te 5.00 uur, een wilde staking is uitgebroken bij de N.V. Zinkfabriek Zincs de la Campine te Budel.

De staking omvat 120 zinkovenarbeiders, die het werk hebben neergelegd, omdat bepaalde personen als onderbazen (surveillanten) zijn aangesteld en deze, volgens de mening van het overige werkvolk daartoe niet bekwaam zijn.

Tot dusverre heeft de staking een ordelijk verloop; wanordelijkheden of incidenten van welke aard ook, zijn niet voor gekomen.

Blijkens ingekomen bericht van de Groepscommandant der Rijkspolitie te Budel, behoeft de oorzaak der staking niet mede aan politieke activiteit te worden toegeschreven.

Typ: vdH.

DE DISTRICTSCOMMANDANT,

De Officier der Rijkspolitie 1e. klasse,

H. W. W e e r t s.

AAN:

Het Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst
te
's-Gravenhage (in duplo). *zamenkomst*

GEWEST ARNHEM der RIJKSPOLITIE.

District APELDOORN.

COMMANDANT.

W. no. 25.

Aantal bijlagen: 2.

APELDOORN, 26 April 1947.

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	2-5-47

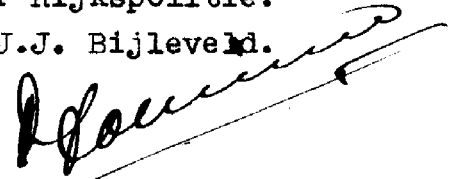
209

Volgno.
30 APR. 1947
ACD/14506

Ik doe U hierbij toekomen een afschrift van het schrijven van den Groepscommandant der Rijkspolitie te EPE, d.d. 24 April 1947, no. 250, alsmede een afschrift van een tweetal berichten uit de NIEUWE APELDOORNSCHE COURANT, resp. van 24 en 25 April 1947, alle bescheiden, naar den inhoud waarvan ik U korthedshalve moge verwijzen, betrekking hebbende op de inmiddels weer geëindigde staking aan de ~~ijz~~ ijzergieterij VULCANIS te Vaassen, gemeente Epe.

De wnd. Districtscommandant
der Rijkspolitie.

J.J. Bijleveld.

Aan

het Hoofd van den C.V.D.

te

's GRAVENHAGE.

Javastraat no. 68.

EPE, 24 April 1947.

No.250.

Aan den Heer
Procureur-Generaal, fgd. Directeur van Politie te ARNHEM.
Inspecteur Generaal der Rijkspolitie te 's GRAVENHAGE.
Gewestelijk Commandant der Rijkspolitie te ARNHEM.
Districtscommandant der Rijkspolitie te APELDOORN.
Burgemeester der gemeente EPE en
Afdeulingscommandant der Rijkspolitie te EPE.

ONDERWERP: Staking te Vaassen, gemeente Epe, doch
ook rees weer opgeheven.

In aansluiting op mijn telefonisch bericht betreffende nevensvermeld onderwerp, heb ik de eer U EdelGrootschtbare, U Hoogedelgestrengte, U Weledelgestrengte, U Edelaachtbare en U Edele beleefd te berichten, dat er hedenmorgen een staking was uitgebroken op de fabriek van de N.V. Ned. Ijzergieterij "Vulcanis" te Vaassen, gemeente Epe, waarbij ongeveer 400 arbeiders wareh betrokken.

De oorzaak van de staking was echter geen loonverschil, maar het laten verrichten van sjouwer werkzaamheden, door vaklieden uit de speciale afdeelingen. Daar er geen voldoende sjouwer lieden aanwezig waren, was de Directie er toe overgegaan om vaklieden voor die werkzaamheden aan te wijzen, hetgeen niet naar den zin van laatstgenoemden was.

In een vergadering van de Directie der fabriek met Hoofdbestuursleden van Arbeidersbonden is een en ander in der minne geschikt, met het gevolg dat hedenmiddag de staking ook weer werd opgeheven.

Ongeregeldheden hebben zich niet voorgedaan.

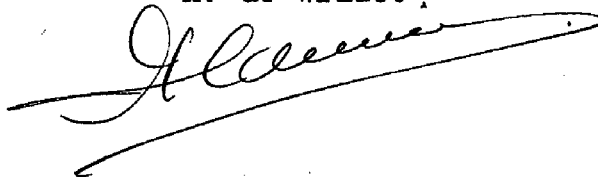
De Groepscommandant, Opperwr.

w.g. B.J. van Brussel.

Voor afschrift conform.

De adjudant der Rijkspolitie te Apeldoorn.

H. de Wilde.

Uittreksel uit de NIEUWE APELDOORNSCHE COURANT
van Donderdag 24 April 1947.

STAKING bij "VULCANIS" te VAASSEN.

15-4-47.

Gistermiddag is bij de ijzergieterij "Vulcanis" te Vaassen een staking uitgebroken. Het geheele personeel heeft het werk neergelegd. Thans zijn besprekingen gaande tusschen de directie der fabriek en vertegenwoordigers der Vakorganisaties. Verwacht wordt, dat op zijn vroegst vanavond een beslissing zal vallen.

De aanleiding tot de staking is een loonconflict.

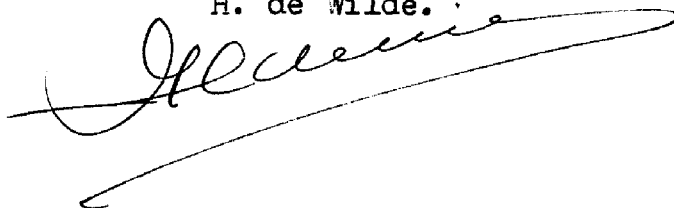
Onlangs hebben een aantal sjouwers ontslag genomen, omdat zij elders meer konden verdienen en de directie niet genegen bleek, hun loonen te verhoogen. Het aldus ontstane "gat" in de bezetting, moest worden aangevuld door geschoolde krachten. Deze moesten bij toerbeurt het werk van een sjouwer doen, kregen het loon van dezen plus een toeslag, maar bleven beneden hun normale loon. Toen gisteren aan enkelen werd opgedragen, dit werk te doen, weigerden zij, waarop zij op staande voet werden ontslagen. Daarop zijn alle arbeiders, in totaal ongeveer 325 man, in staking gegaan.

Uittreksel uit de NIEUWE APELDOORNSCHE COURANT
van Vrijdag, 25 April 1947.

VAASSEN. Arbeiders bij "Vulcanis" weer aan het werk.

De staking bij de ijzergieterij "Vulcanis" te Vaassen is geëindigd. Hedenmorgen zijn alle arbeiders weer aan het werk gegaan, ook de ontslagenen. De directie heeft in zooverre toegegeven dat de arbeiders niet meer zijn sjouwerswerkzaamheden te verrichten. In den loop van de volgende week zullen tusschen de directie der fabriek en vertegenwoordigers der vakorganisaties nadere besprekingen worden gevoerd om tot een definitieve regeling te komen. Zoolang zal het dus een eenigszins "gewapende vrede" zijn.

Voor afschrift conform.
De Adjudant der Rijkspolitie te Apeldoorn.
H. de Wilde.

No. ID. 36/47

Onderwerp: Stakingen bij de
N.V. G. DIKKERS & Co. te Hengelo (O)

DEBOUT
209
25-4-47

GEHEIM

Op Winsdag 22 April 1947 ontstond onder de arbeiders van de appendagefabriek van de N.V. G. Dijkers & Co. te Hengelo (O) een algemeene ontevredenheid, daar aan de beambten van de kantoren, zooals voorheen ook gebruikelijk was, een gratificatie of tantieme uitgekeerd was geworden. De arbeiders uit de werkplaatsen eischten eveneens in aanmerking te komen voor een gratificatie.

In de middaguren van Dinsdag 21 April 1947 werd gedurende de werkuren hierover vergaderd, zoodat korten tijd in de werkplaatsen niet gewerkt werd.

In den morgen van Woensdag 23 April 1947 legden de arbeiders uit de werkplaatsen gedurende ongeveer een uur het werk neer, waarbij op het fabrieksterrein vergaderd werd. In den middag van dien zelfden datum werd wederom gedurende een uur het werk neergelegd en vergaderd op het fabrieksterrein.

De arbeiders werden tijdens deze stakingen toegesproken door E.V.C. leden, doch ook door leden uit de fabriekskern. De laatsten adviseerden aan het werk te blijven, hetwelk ook in overeenstemming is met de voorloopige besluiten van de vakbonden, waarbij de E.V.C. niet betrokken is.

De Directie gaf tot op heden niet toe. Zij is hiertoe ook niet in staat, daar een dergelijke beslissing volgens de bestaande statuten van de N.V. niet juist zou zijn en de betreffende Commissarissen van die N.V. hierover eerst in een vergadering zouden moeten beslissen.

aan de proteststakingen werd ongeveer door 1000 arbeiders deel genomen.

De onderhandelingen zijn nog gaande. Er is sprake, dat men in het bedrijf tot een algemeene staking zal overgaan.

Op 23 April 1947 verzonden aan het
HOOFD van den CENTRALEN VEILIGHEIDSDIENST
te 's -G r a v e n h a g e.

Z. 0-2.

In afschrift aan den PROCUREUR- GENERAAL
fgd. DIRECTEUR VAN POLITIE te A r n h e m

no.
24 APR. 1947
ACD/14174

aant. uit maandrapport over April 47 van i.d. Heine gl.
felbergen nr. 342

" Na de proteststakingen, waarover inmiddels
een rapport onder i.d. 3047 is toegeroepen werd,
zijn geen nieuwe stakingen voorgekomen.
Toegeroepen werd aan de arbeiders, dat een betere
regeling aangaande pensioenen ingevoerd
worden moesten. Momenteel wordt niet
meer over stakingen gesproken."

DOSS. No.:

CRT.: WAARHEID TW.

DATE: 25-4-47

PAR.:

Arbeiders wensen niet achtergesteld te worden

Proteststakingen bij Dijkers

(Van onze verslaggever)
Dinsdag zijn 's morgens en 's-middags bij de „Dijkers fabrieken”, Hengelo proteststakingen gehouden van één uur, wegens ontevredenheid over de winstverdeling.

Aan de beampten was n.l. een winstuitkering verstrekt van 5 à 15%, maar de arbeiders waren buiten de verdeling gehouden. Dit wekte de ontevredenheid op van de arbeiders, die Dinsdagmorgen van 10 tot 11 u. in bespreking bijeenkwamen om met de kern deze zaak te bespreken. De fabriekscommissie trad daarop in onderhandeling met de directie. De directie was echter van mening, dat de arbeiders niet voor winstuitkering in aanmerking kwamen, daar zij naast hun gewone loon ook nog stukloon ontvangen.

Hierna weigerde de directie iedere verdere bespreking. Daarop hielden de arbeiders 's middags van 3 tot 4 opnieuw een

proteststaking. Als gevolg hiervan voerde de kern Woensdagmorgen een gesprek met de directie met het volgende resultaat:

Wanneer de jaarrekening bekend is zal de directie in overleg met het dagelijks bestuur van de fabriekskern onder ogen zien, de 1% storting in het pensioenfonds, die de arbeiders reeds 1½ jaar vrijwillig betalen, terug te betalen.

Deze vrijwillige bijdrage werd door de arbeiders betaald, opdat reeds gepensioneerden p. week f 3.— meer uitgekeerd konden krijgen. De fabriekskern is unaniem van mening, dat gezien de uitspraken van het college van Rijksbemiddelaars geen andere oplossing mogelijk is. Onder de arbeiders bestaat echter nogal verschil van mening over dit voorstel. Zij zijn van mening, dat de door hen gestorte gelden niet van de winst afgaan, die door de N.V. Dijkers gemaakt is,

Nr. **Kabinet**

Geheim

ht op schrijven van:

BUREAU B	
17 Maart	
	21-4-47

Volgno.
9 APR 1947
ACD/3885

Onderwerp:
staking 17 Maart 1947

Bijlage(n)
geen

Ik heb de eer UEdelgestrengte beleefd het navolgende te berichten.
Op 17 Maart 1947 staakten 31 van de 85 in de ijzergieterij van de fa. P.J. van Mechelen, Zuidsingel 34 te Bergen op Zoom, werkzame arbeiders als protest tegen te lage loonen en prestatiepremies. Op 18 Maart 1947 werd het werk hervat; ongeregelheden deden zich niet voor. De door de arbeiders gestelde eischen werden niet ingewilligd. Het betrof een sgn. wilde staking, buiten de desbetreffende arbeidersorganisatie om.

De wnd. Corpschef,

Andriessen
(Th. J. M. Andriessen)

Hoofd G. V. D.
Javastraat 68
DEN HAAG.

209
Bergen op Zoom, 17 April 1947.

Nr. Kabinet

Geheim

Echt op schrijven van:

14.4.47 no. BK13569

Onderwerp:

staking 28 Maart 1947

Bijlage(n)
geen

BUREAU B	
	23-4-47

Volgno.
19 APR. 1947
ACD/13076

Naar aanleiding van Uw nevensvermeld schrijven, heb ik de eer U Edelgestrengte het navolgende te berichten.
Op 28 Maart 1947 staakten 23 sjuwers, werkzaam in de ijzergieterij van de N.V. Machinenfabriek "Holland", Havendijk te Bergen op Zoom. Geëischt werd een loonsverhoging van 1 à 2 cent per uur, om zoodoende gelijk geschakeld te worden met in soortgelijke ondernemingen werkzame arbeiders. Het betrof een wg. wilde staking, buiten de desbetreffende vakorganisatie om, om welke reden ook geen bemiddeling werd verleend. Nadat op 31 Maart 1947 de eisch tot loonsverhoging was ingewilligd, werd het werk op 1 April d.a.v. hervat.
Ongeregeldheden deden zich niet voor.

De wnd. Corpschef,

Andriessen
(Th. J. M. Andriessen)

Hoofd C.V.D.
Javastraat 68
BERGEN OP ZOOM.
J. Groeneweg

209.

14 April

7.

13569.

v.l.

MN.2

GEHEIM.

Staking.

Naar mij werd bericht is in Maart j.l. een wilde staking uitgebroken op de Machinefabriek, de N.V.Holland ten Uwent.

Aangezien ik daarentrent nog geen rapporten Uwer zijds mocht ontvangen, heb ik de eer U te verzoeken mij met betrekking tot dit voorval alsnog gaarne spoedig te doen inlichten.

Het Hoofd van den
CENTRALEN VEILIGHEIDSDIENST
Namens dezen:

13x

De Heer Commissaris van Politie
te BERGEN OP ZOOM.

J.G.Crabbendam.

Coll: *HR*

C. V. D.
=====

BUREAU E

Breda, 5 April 1947.

No: 120/-47-Geheim.

De datum:

11-4-47

Volgno.

- 9 APR. 47

ACD/13380

Onderwerp: "Wilde werkstaking te
Bergen op Zoom."

Met verwijzing naar d.z.schrijven - nummer en onderwerp als hierboven - en gedateerd op 1 April 1947, moge ik U HoogEdelGestrenge berichten, dat - blijkens de uit Bergen op Zoom ontvangen berichten - de op Vrijdag, 28 Maart j.l. op de machine-fabriek N.V. "Holland" aldaar uitgebroken wilde werkstaking, omvattende 18 arbeiders, inmiddels reeds weer is beëindigd.

Nadat de directie dier fabriek besloten had aan den eisch der arbeiders, betreffende het toekennen van een loonsverhoging van 2 cent per uur, tegemoet te komen, hebben deze in den morgen van Dinsdag, 1 April j.l. allen het werk weder hervat.

A a n
Den Heer Hoofd van den C.V.D.
J a v a s t r a a t, 68.

W.

's-G R A V E N H A G E.
=====

C. V. D.

=====

Inzending:

Datum:

P- 4-47

Breda, 1 April 1947.

209.

No: 120/-47-Geheim.

Onderwerp: "Wilde werkstaking te
Bergen op Zoom."

Bijlagen : één.

Volgno.

- 3 APR. 47

ACD/13156

Hierbijgaand heb ik de eer U HoogEdelGestrenge te doen toekomen, een opgeplakt courantenberichtje, uit het te Roosendaal en te Bergen op Zoom verschijnende dagblad het "Brabantsch Nieuwsblad", van Maandag, 31 Maart 1947, betreffende een op de Machine-fabriek N.V. "Holland" te Bergen op Zoom, j.l. Vrijdag uitgebroken wilde werkstaking.

Bij informatie is mij gebleken, dat het hier betreft een 18-tal arbeiders, die eenige dagen geleden door de directie werden aangenomen voor sjouwerwerkzaamheden, tegen een uurloon van 74 cent.

Eenige weken geleden werd door een groepje arbeiders van de Machine-fabriek van Van Mechelen te Bergen op Zoom, die dergelijke werkzaamheden verrichtten en ook 74 cent per uur verdienden, eveneens gestaakt, met het resultaat dat aan hen door die directie toen een verhoging van 2 cent per uur werd toegekend.

Het door die arbeiders van Van Mechelen behaalde succes, is voor de 18 man, nieuwe arbeiders van de N.V. "Holland" thans aanleiding geweest, om eenzelfde loonsverhoging te eischen.

Volgens mededeeling van de directie van de N.V. "Holland" is bij deze wilde staking geen sprake van eenigen invloed van de C.P.N. of E.V.C, noch van eenige andere arbeiders-organisatie en zal het conflict vermoedelijk spoedig worden bijgelegd, door toekenning van de geëischte loonsverhoging, doch daar de N.V. "Holland" een onderafdeeling is van de N.V. Stork's-Machine-fabrieken te Hengelo, moet daaromtrent met de directie aldaar eerst overleg worden gepleegd, welke onderhandelingen thans nog gaande zijn.

Het meerendeel der 18 stakers te Bergen op Zoom bestaat uit vroegere smokkelaars, die nu door de hoge geldboeten en gevangenisstraffen, welke den laatsten tijd aan dergelijke lieden worden opgelegd, zich genoodzaakt zien te gaan werken, doch liever lui dan moe zijn.

Tot heden is van eenige inmenging van een of andere arbeidersorganisatie nog niets gebleken.

A a n
Den Heer Hoofd van den C.V.D.
J a v a s t r a a t, 68.

W.

's-G R A V E N H A G E.

WILDE STAKING

Een twintigtal arbeiders van de NV „Holland” heeft Vrijdagmiddag het werk neergelegd naar aanleiding van een loonconflict. Zij wilden n.l. een verhoging van het loon van 2 ct. per uur, welke eisch niet werd ingewilligd. De overige arbeiders hebben echter het werk normaal ter hand genomen. Daar deze arbeiders behoorden tot de transportafdeeling, heeft de gieterij eenige stagnatie. Zaterdag waren zij nog niet aan het werk.

"BRABANTSCH NIEUWSBLAD" van Maandag, 31 Maart 1947.

W.

No. ID. 15b/47

Onderwerp: Overwerk bij
Stork's Mach, fabr. te Hengelo(O).

2007

Volgno.
21 MAART '47
ACD/12494

GEHEIM

In aansluiting op de berichten No's 15/47 en 15b/47, d.d.'s 27 Febr. - en 5 Maart 1947 bericht ik U omtrent het overwerk op de Machinefabriek Gebr. Stork & Co. het volgende:

Ben tiental arbeiders op een der afdelingen van gemelde onderneming aanvaardde op 10 Maart 1947 het overwerk.

De afgetreden kern richtte op 15 Maart 1947 tot de overige voor overwerk aangewezen arbeiders/om alsnog met ingang van 17 Maart 1947 voor een tijdperk van 3 maanden 53 uur per week te gaan werken.

Zij voegde hieraan nog toe, dat wanneer hieraan gevolg zou worden gegeven nader overleg gepleegd kon worden over de verkiezing van een nieuwe kern. De Directie had namelijk te kennen gegeven, dat zij geen prijs stelde op een nieuwe kern, als de betreffende arbeiders bij hun onderneming de adviezen van de door hun benoemde kernleden niet opvolgden.

De Directie nam tevens maatregelen, dat zij, die "onregelmatige arbeid" verrichten in aanmerking konden komen voor het verkrijgen van z.g.n. fout-rijwielbanden. Hieronder vielen ook enkele van de arbeiders, die overwerkten.

Op Maandag 17 Maart 1947 had ongeveer 70% van de arbeiders, die aangewezen waren voor overwerk het overwerk aanvaard. Op Dinsdag 18 Maart 1947 werd volgens bekomen inlichtingen praktisch door alle daarvoor in aanmerking komende arbeiders overgewerkt.

/het verzoek

Op 19 Maart 1947 verzonden aan het
HOOFD van den CENTRALEN VEILIGHEIDSDIENST
te 's - G R A V E N H A G E

afschrift aan:
PROCUREUR-GENERAAL fgd. DIRECTEUR VAN POLITIE
te A R N H E M

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	25-3-47

No. ID 15a/47

Volgno.

7 MAART '47

ACD/11817

GEHEIM

Onderwerp: Nadere inlichtingen omtrent het weigeren van overwerk door de arbeiders op de Machinefabriek van Gebr. Stork & Co.

BUREAU B	Nummer:	11-3-47
	Datum:	

In aansluiting op het aan U verzonden rapport no. ID 15/47, d.d. 27 Februari 1947 van mijn dienst, bericht ik U nader het volgende:

Op Vrijdag 28 Februari 1947 werd een bijeenkomst belegd door de Algemeene Ned. Metaalbewerkers Bond afd. Hengelo(O); de R.K. Metaalbewerkers Bond afd. Hengelo(O) en de Chr. Metaalbewerkers Bond afd. Hengelo(O). Deze bijeenkomst werd bezocht door ongeveer 300 personen. De vergadering sprak haar afkeuring uit over de houding van de Kern, die buiten medeweten van de vakbonden geadviseerd had over te werken. De Besturen van bovengemelde bonden meenden echter wel te moeten adviseeren het overwerk te verrichten. Ongeveer 80 % van de aanwezigen stemden voor het verrichten van overwerk. De aanwezigen waren allen afkomstig van de Machinefabriek Gebr. Stork & Co., doch opgemerkt dient te worden, dat de meesten niet waren aangewezen voor het verrichten van overwerk.

In den middag van Zaterdag 1 Maart 1947 belegde de bedrijfs-groep van Metaal van de E.V.C. voor de arbeiders van Stork een vergadering; eveneens met het doel de bespreking van het overwerk bij Stork. Deze vergadering werd bezocht door 85 personen. Als sprekers waren op deze vergadering aanwezig de voorzitter van de E.V.C., B. Blokzijl en de bekende Nicolaas Hillebrand, voorzitter van de bedrijfsgroep Metaal bij de E.V.C., wonende te Wormerveer. Deze vergadering droeg een besloten karakter en "belangstellenden" werden dan ook angstvallig geweerd.

De onbekend gebleven voorzitter sprak er bij de opening zijn teleurstelling over uit, dat voor deze urgente kwestie zoo weinig belangstelling van de zijde der leden getoond werd.

Ook Hillebrand, die daarna het woord voerde op deze vergadering, sprak er zijn teleurstelling over uit, dat het feit, waarvoor het Hoofdbestuur -B.Blokzijl en hij, Hillebrand- speciaal overgekomen waren, niet de belangstelling had van de menschen, die het overwerk geweigerd hadden.

Door Hillebrand en later door een kernlid van Stork uit de vergadering werd, een uiteenzetting gegeven over het verloop van de gebeurtenissen bij Stork, waarbij de houding van diverse kernleden gelaakt werd. Met 19 tegen 13 stemmen had de kern destijds het besluit genomen wel het overwerk te aanvaarden. Diverse personen uit de vergadering voerden het woord en met uitzondering van één oud kernlid adviseerden zij allen tegen het overwerk. Deze sprekers voerden allerlei motieven aan op grond waarvan zij tegen het overwerk waren. Aangevoerd werd de slechte voorziening van fietsbanden, overalls, schoeisel etc. "De Heeren moeten eerst maar eens wat voor ons doen en dan zullen wij eens wat voor de heeren doen", aldus een gebruikte uitdrukking. Verder werd er nog aangevoerd, dat dievriezen voor inproductieve doeleinden werden aangewend. De beloften van Radio Oranje waren nog steeds niet vervuld en ook werden de arbeiders uit de fabrieken gehaald om naar Indonesië te worden gezonden.

B.Blokzijl beantwoordde de sprekers en bracht naar voren, dat deze aangelegenheid inmiddels door het Hoofdbestuur van de E.V.C. was besproken. Hij bracht in herinnering, dat de E.V.C. tegen het verrichten van overwerk was. Dit was echter niet een recept, dat ten allen tijde opging. Wel was de E.V.C. voor productieverhoging, doch ook dit wilde niet zeggen, dat men altijd maar "Ja" zou knikken. Als een goed voorbeeld noemde hij het feit, dat de mijnwerkers extra arbeid verricht hadden. Spreker meende ook, dat op andere manieren dan door overwerk tot verhoging van de productie kon worden overgegaan. Hij voerde daarbij aan, dat de medezeggenschap van de arbeiders in de bedrijven noodzakelijk was. Wanneer de Nederlandsche arbeidersklasse wist waarvoor zij werkte zou geen 80% maar over de 100% arbeidsactiviteit bereikt worden. Hij voerde verder aan, dat op vaak onproductieve wijze de arbeid verricht

werd. De bestemming van de productie deugde vaak niet. De vaak foutieve herscholing en omscholing van arbeiders in het bedrijf. Het onttrekken van arbeiders uit alle bedrijven voor de strijd in Indonesië.

Spreker oefende verder scherpe critiek uit op de Kern van de machinefabriek van Stork. Hij wilde ze echter niet over één kam scheren, daar 13 van hen de moed hadden gehad tegen te stemmen. Hij noemde het een winstpunt, dat de Kern afgetreden was. De Kernleden moesten in dienst staan van de arbeiders en niet van de Directie. Hij juichte het zeer toe, dat Kernleden vrijgesteld waren. De Directie moest niet in staat zijn deze menschen te ontslaan, wanneer zij op overduidelijke wijze hun afkeuring tegen besluiten van de Directie te kennen gaven.

"Er moet thans een nieuwe kern gekozen worden", aldus spreker en aan jullie de taak een goede kern te kiezen." Vanzelfsprekend moeten we een Kern hebben met E.V.C. leden, die de plicht hebben de E.V.C. op de hoogte te houden van de te nemen besluiten. Onze hoop is gevestigd op de E.V.C. arbeiders en het deel van de arbeiders, die tegen overwerk stemden bij de andere bonden.

Spreker achtte het echter onverantwoordelijk op deze vergadering het besluit te nemen om niet te gaan overwerken even als het onverantwoordelijk zou zijn het besluit te nemen wel te gaan overwerken. In bedekte woorden bracht spreker hierbij in herinnering, dat hun eventueel te nemen besluit om niet te gaan overwerken te niet gedaan zou worden door het inmiddels door de andere vakbonden genomen besluit wel te gaan overwerken. De E.V.C. zou hierdoor een blunder maken.

Spreker las vervolgens een door hem opgestelde resolutie voor, waarin het vertrouwen door de vergadering uitgesproken zou worden, dat de nieuwe te benoemen Kern in staat geacht zou worden zonder overwerk de productie te verhoogen. Verder achtte spreker het gewenscht ten speedigste een bijeenkomst te beleggen van al het fabriekspersoneel en in een dergelijke vergadering uit te spreken of men wel of geen overwerk aanvaardde.

Na eenige tegenwerpingen van de aanwezigen uit de zaal, die het standpunt niet krachtig vonden werd na een kleine wijziging de voorgelezen resolutie zonder meer aanvaard. Er werd namelijk niet over de wel of niet aanneming gestemd.

Hillebrand sprak in deze vergadering nog over het tariefvraagstuk en wenschte het instellen van een personeels-commissie, die de tarieven zou kunnen beoordeelen en ook de uitbetaling van prestatie toelagen zou regelen.

Uit de verder in de vergadering gevoerde gesprekken viel op te maken, dat men het opgedragen overwerk zoo noodig zou aanvaarden voor den gestelden tijd van drie maanden. In dien tijd moest via de nieuwe kern en door middel van een algemeene bijeenkomst van het personeel van Stork beslist worden of er verder overgewerkt zou worden.

De resolutie zou met een toelichting verspreid worden bij de aanvang van den werktijd op Maandag 3 Maart 1947.

De gemelde resolutie is inderdaad op de gestelde tijd verspreid geworden bij alle ingangen van de fabriek van Stork. Zij is kenlijk in haar geheel opgemaakt door B. Blokzijl. Uit het verspreide pamflet valt niet duidelijk op te maken hoe de E.V.C. momenteel tegenover het overwerk staat. Een der verspreide pamfletten gaat hierbij.

Nader kan nog gemeld worden, dat ondanks de genomen besluiten van de vakbonden niet is overgewerkt in de betrokken werkplaatsen van de Machinefabriek van Gebr. Stork & Co. Wel bleven eenige arbeiders aanvankelijk achter in de werkplaatsen, doch uit "collégialiteit" verlieten ook deze de fabriek. Hoewel kenlijk het streven van de communisten en E.V.C.-ers er opgericht is geweest, dat er niet zou worden overgewerkt, is toch niet gebleken, dat zij hierin rechtstreeks de hand hebben gehad. Zoals reeds eerder vermeld werd, zal dit te wijten zijn aan een algemeene lust om te arbeiden. In de betrokken werkplaatsen waren veelal jongeren werkzaam.

Op 5 Maart 1947 verzonden aan het
HOOFD van den CENTRALEN VEILIGHEIDSDIENST
te 's-Gravenhage.

In afschrift aan den PROCUREUR-GENERAAL
fgd. DIRECTEUR VAN POLITIE te A R N H E M

Aan het personeel van de fa. Gebr. Stork & Co.

Bedrijfsgenoten!

Het besluit van de Grote Kern om aan een gedeelte van het personeel te adviseren over te werken, heeft onder het gehele personeel grote ontstemming verwekt.

De betrokken arbeiders gaven geen gehoor aan het door de kern verstrekte advies. Dit is vooral het gevolg van het feit dat in onvoldoende mate het personeel in de gelegenheid is gesteld haar mening over het vraagstuk van „overwerk” kenbaar te maken. Tevens leeft bij de overgrote meerderheid de mening dat het mogelijk moet zijn zonder overwerk tot de gewenste productie verhoging te komen.

Tenslotte richtte de kern een laatste oproep aan het personeel met de mededeling, dat, zo hieraan geen gehoor werd gegeven, de kern haar werkzaamheden als vertegenwoordiging van het personeel per 25 Febr. zou beëindigen. Deze datum ligt thans ongeveer één week achter ons.

Intussen hebben de „samenwerkende organisaties” met hun leden vergadert en het besluit genomen om het overwerk te aanvaarden.

Ook de E. V. C. achtte het zich tot haar taak, nu de kern niet in staat bleek deze zaak op te lossen en inmiddels is afgetreden, haar leden, werkzaam bij de fa. Stork, bijéén te roepen.

Ungadient was deze vergadering van mening, dat de zaak, welke ons thans allen beroert, het gehele personeel aangaat en niet afgedaan kan worden door besluiten van een deel van het personeel.

Dien overeenkomstig werd het volgende besluit genomen, neergelegd in een resolutie.

E. O. E.

RESOLUTIE.

De arbeider, georganiseerd in de E. V. C. en werkzaam bij de firma Stork te Hengelo (O.), in vergadering bijeen ter bespreking van de ontstane moeilijkheden in verband met het niet aanvaarden van overwerkvergunning voor enkele afdelingen i.h. bedrijf;

Spreeken hun afkeuring uit over de houding van een groot gedeelte der fabriekskern in dezen aangenomen;

Zijn van mening dat de aftredende kern alsnog het **gehele** personeel van de fa. Stork in vergadering bijeen behoort te roepen, opdat dit zich over het „overwerk” kan uitspreken;

Dringen er met klem op aan dat ten spoedigste, in verband met het aftreden der huidige kern, **nieuwe kernverkiezingen worden georganiseerd.**

Is voorts van mening dat het tot één van de eerste taken van de nieuwe kern zal behoren om besprekingen met de Directie van de Machinefabriek te voeren, over:

1. herziening der tarieven en het instellen van een personeels-commissie ter beoordeling dezer tarieven alsmede de vorm van uitbetaling van prestatie-toeslagen;
2. het vraagstuk van de her- en omscholing van arbeiders;
3. de meer economische werkverdeling in de onderscheidene afdelingen.

De vergadering spreekt tenslotte haar vertrouwen uit, dat de nieuwgekozen kern door haar verbondenheid met het personeel, er in zal slagen middelen en wegen te vinden, welke zonder overwerk te verrichten tot het verhogen v. d. arbeidsproductiviteit zullen leiden.

Bedrijfsgenoten !

Werkt mede om aan de huidige verwarring een einde te maken. Dringt er bij de afgetreden kernleden met kracht op aan dat zo spoedig mogelijk het gehele personeel, onder leiding van de afgetreden kern, in vergadering bijeenkomt.

Het Bestuur der E. V. C.

Bedrijfsgr. Metaal
afd. Hengelo (O.)

No.ID. 15/47

BUREAU B

Volgno.

Onderwerp: Op de Machinefabriek van de
Gebr. Stork & Co. alhier weigeren arbeiders
overwerk te verrichten.

Nummer: 3 MAART 1947

Datum: 3 " 1947

28 FEB. 47

ACD/11481

Op de Machinefabriek van de Gebroeders Stork & Co te Hengelo(O), doet zich het volgende voor:
In de "fabrieksode" -weekblad voor het personeel van gemelde onderneming- van 15 Februari 1947 werd aangekondigd, dat vanaf Maandag 17 Februari 1947 overgewerkt zou worden in de afdelingen Draaierij Suriname, Draaierij Java, Boorderij- en Draaierij Drijfwerk en wel op de eerste vijf dagen van de week, per dag één uur, zoodat het aantal werkuren op 53 uren per week kwam. Door de fabriekskern werd de arbeiders geadviseerd over te werken en door de Arbeidsinspectie werd overwerkvergunning verleend.

Het omvatte hier ongeveer 300 arbeiders, in hoofdzaak draaiers. In plaats van over te werken gingen op de betreffende datum vrijwel alle arbeiders op de normale tijd -dus den zelfden tijd als voorheen- uit de fabriek en verrichtten dus geen overwerk. Het meerendeel had namelijk geen lust om overwerk te verrichten. De fabriekskern stelde daarna als resolutie, dat uiterlijk Dinsdag 25 Februari 1947 haar advies om over te werken opgevolgd diende te zijn, daar zij zich anders niet meer in staat achtte om als vertrouwensinstantie voor het personeel op te treden. Ook na deze resolutie werd geen overwerk verricht met het gevolg, dat de bedoelde fabriekskern aangekondigd heeft, dat zij in haar geheel aftreedt.

Blijkens vertrouwelijk ingewonnen inlichtingen was de Directie genoodzaakt over te laten werken; daar zij niet op tijd aan leveringen kon voldoen.

Een bepaalde reden om te weigeren dit overwerk te verrichten schijnt er niet te zijn. Niet gebleken is, dat bepaalde politieke richtingen of vakbonden hierop aangedrongen hebben.

"De Waarheid" van 20 Februari 1947 gaf hierover het volgende bericht:

"WORDT ER BIJ STORK OVERGEWERKT ?

"Enkele dagbladen brachten het bericht, dat er bij de Machinefabriek Stork in Hengelo(O) overgewerkt zou worden. Wij hebben ons tot de arbeiders van deze fabriek gewend, om iets naders omtrent deze kwestie te kunnen vernemen. Ons is het volgende gebleken. Nadat er door de fabriekskern van de machinefabriek zonder ruggespraak met de betreffende arbeiders, met een kleine meerderheid van stemmen het besluit genomen was voor overwerk, en hierop door de Arbeidsinspectie de goedkeuring was verkregen, werd j.l. Zaterdag 14 Februari door de Directie aan de arbeiders van enkele afdelingen, de z.g.n. mechanische afdeling, de mededeling gedaan, dat er met ingang van 17 Februari van Maandags t/m. Vrijdags een uur per dag overgewerkt zou moeten worden, en hierna de arbeidsduur gebracht zou worden op 53 uur per week. Hoe reageerden hierop de arbeiders:

In de betreffende afdelingen, die plm. 300 arbeiders omvatten werd Maandag j.l. op 7 arbeiders na het werk op de normale tijd beëindigd. De arbeiders zijn van meening, dat de productie wel op andere wijze verhoogd kan worden dan door verlenging van de arbeidstijd. "Zet het koloniale avontuur stop, dan kunnen direct vele geschoolde arbeiders weer in het productie proces worden opgenomen". "Wanneer de koopvaardij schepen, waarvoor wij de dieselmotoren bouwen, omgebouwd worden tot oorlogsschepen om gebruikt te worden tegen de voor hun vrijheid stijgende Indonésische volkeren zijn wij niet bereid om daarvoor onze arbeidskracht ter beschikking te stellen," aldus de lezing van de arbeiders over deze affaire."

Juist voor het sluiten van dit rapport werd nog bekend, dat op Vrijdag 28 Februari 1947 door de Algem. Ned. Metaalbewerkers Bond afd. Hengelo(O); de R.K. Metaalbewerkers Bond, afd. Hengelo(O) en de Chr. Metaalbewerkers Bond afd. Hengelo(O) een vergadering was uitgeschreven over deze aangelegenheid. Gemelde bonden zullen voorzoover bekend stelling nemen tegen de betreffende arbeiders.

Verdere eventueele bijzonderheden zullen alsnog gemeld worden.

Op 27 Februari 1947 verzonden aan het
Hoofd van den CENTRALEN VEILIGHEIDSDIENST
te 's-Gravenhage.

In afschrift aan den PROCUREUR-GENERAAL
fgd. DIRECTEUR VAN POLITIE
te Arnhem

R.P. van Borsch

Vertrouwelijk

No.229/52

143142

Co 143242

Naar aanleiding van mijn schrijven, dd. 30-6-52, No. 229 vertrouwelijk, moge ik U Hoogedelgestreng berichten, dat de werkzaamheden aan het object de "Pettelaar", gelegen in de gemeente St. Michiels-Gestel, door de Rijksdienst voor de uitvoering van werken D.U.W. zijn voortgezet met andere arbeiders van de D.U.W.

De 15 arbeiders, die op 27 Juni 1952 het werk hebben neergelegd en na herhaalde waarschuwingen demonstratief bleven weigeren het werk te hervatten, worden als stakers beschouwd en komen voorlopig niet in aanmerking om tewerkgesteld te worden.

De toestand op het werkobject is rustig en de werkzaamheden vinden normaal plaats.

Noord-Noord-Brabant.

dd. 9 Juli 1952.

Aan
B.V.D.

<i>6.119</i>	<i>6.119</i>
10 JUL 1952	
ACB/143861	

RP. d. 6.419 6.439
2 JUL 1952

ACD/143242

Hiermede moge ik U Hoogedelgestrenge berichten dat op het werkobject, ter plaatse genaamd de "Pettelaar", gelegen in de gemeente St. Michiels-Gestel, op 27 Juni 1952, 15 personen het werk hebben neergelegd.

Bedoeld werkobject bestaat uit het egaliseren van een stuk grond op het landgoed van de Familie de Gruyter en wordt uitgevoerd door de Nederlandse Heide Maatschappij met D.U.W.-arbeiders.

Op het object waren 19 arbeiders tewerkgesteld, waarvan 4 arbeiders normaal zijn blijven doorwerken.

De oorzaak van het neerleggen van het werk zou zijn, dat de arbeiders bezwaren maakten tegen het basisloon van F.0.60 per uur, waardoor zij geen behoorlijk weekloon zouden kunnen verdienen. De eis was F.0.72 per uur als basisloon, waaraan volgens de Rijksdienst voor de uitvoering van Werken D.U.W. alleen onder bepaalde voorwaarden kan worden voldaan door het geven van toeslag op het basisloon.

Op 27 Juni 1952 verschenen genoemde 15 personen op het werkobject en deelden de werkbaas mede, dat zij aan het werk zouden gaan tegen een basisloon van F.0.72 per uur. Nadat de werkbaas deze personen er op had gewezen dat er een vast tarief van F.0.62 per uur bestond en dat hier niet boven kon worden gegaan, gingen deze personen op het object in het gras zitten en weigerden aan het werk te gaan. De werkbaas heeft toen nogmaals een onderhoud met hun gehad en hun in overweging gegeven om weer aan het werk te gaan. Hieraan werd niet voldaan. Op 28 Juni 1952 kwamen genoemde personen weer op het werkobject en gingen weer in het gras zitten. Door de werkbaas zijn deze personen toen geschorst voor één dag, met de mededeling, dat, indien zij op 30 Juni 1952 weer terug zouden komen en zij dan nog weigerden om aan het werk te gaan, zij als stakers zouden worden beschouwd met alle gevolgen van dien.

Op 30 Juni 1952 verschenen 12 van de 15 stakers op het object, die weigerden aan het werk te gaan en weer in het gras gingen zitten.

Op verzoek van de Rijksdienst voor de uitvoering van Werken D.U.W. zijn hierop deze 12 personen door de Rijkspolitie van het werkobject verwijderd.

Deze personen gaven aan de aanwijzingen van de Rijkspolitie onmiddellijk gevolg, zonder verzet te plegen.

Of hier van zekere zijde agitatie onder de D.U.W.-arbeiders is gepleegd is niet bekend.

Onder de stakers bevinden zich enige personen, afkomstig uit St. Michiels-Gestel, die wel als ^{proletarisch} ~~reactionair~~ worden beschouwd, doch waarvan niet bekend is, dat zij lid zijn van een links geörienteerde partij.

Naar zeggen van de werkbaas zijn deze stakers domme mensen, die niet weten wat zij doen. Hij gaf als zijn mening te kennen, dat achter deze staking geen politieke achtergrond schuilde.

Onder de 15 stakers bevinden zich 3 personen, die op een ander werk zijn begonnen, terwijl zich onder de overige stakers nog enige personen bevinden, die alleen gestaakt hebben uit solidaireit, doch liever aan het werk waren gebleven.

De aandacht zal op deze objecten blijven gevestigd en eventuele bijzonderheden zullen ten spoedigste worden gerapporteerd.

Apeldoorn

Verbinding: 31

21 Augustus 1950.

No.

Onderwerp: Inlichtingen betreffende een op
11 en 12 Augustus 1950 in deze gemeente
plaats gehad hebbende staking.

DIENSTGEHEIM.

OP KAART
ACD/ 4/6
DAI. 11/11/50
PAR: EL.

6.419
29 AUG. 1950 d
ACD/ 91608

Ik heb de eer U te berichten, dat thans bekend is geworden, dat in de voormiddag van Vrijdag 11 Augustus 1950 op het werk-
object "Griftverbetering" in deze gemeente enige strubbelingen
zijn ontstaan. Op dit object zijn sinds 7 Augustus 1950 een 35
tal arbeiders werkzaam. Tengevolge van technische moeilijkheden
verdienen deze arbeiders gedurende deze tijd gemiddeld 61½ cent
per uur, terwijl dit normaal 80 cent bedraagt.

In de morgen van Vrijdag 11 Augustus 1950 inspecteerde een
inspecteur en een hoofdopzichter van de Nederlandse Heide Maat-
schappij bedoeld werk.

Na door enige arbeiders te zijn aangesproken, die er hun op
attent maakten dat zij het normale gemiddelde loon op dit werk
niet konden halen, antwoordde bedoelde Inspecteur c.q. hoofdop-
zichter zonder met de technische moeilijkheden die zich op het
werk voordeden op de hoogte te zijn, dat zij niet van plan waren
om in de bestaande tarieven verandering aan te brengen, doch dat
de Nederlandse Heide Maatschappij eventueel wel genegen was om
aan de arbeiders die zich met de gang van zaken niet konden ver-
enigen, een ontslagbewijs te verstrekken.

Kort hierop hebben 27 van de 35 arbeiders het werk neerge-
legd, waarop zij zijn vertrokken. Zaterdagmiddag 12 Augustus
1950 hebben enkele arbeiders een en ander besproken met de hoofd-
opzichter van de Nederlandse Heide maatschappij, die hun heeft
aangeraden de werkzaamheden te hervatten, temeer daar de direc-
tie van de Nederlandse Heide maatschappij tevoren reeds had be-
sloten aan de arbeiders van bedoeld werkobject een toeslag van
30% op het loon te verstrekken en aldus te brengen op een gemid-
delde van omstreeks 80 cent per uur.

In verband hiermede hebben alle arbeiders op Maandagmorgen
14 Augustus 1950 het werk hervat.

Hoewel van de 35 arbeiders er vermoedelijk 2 of mogelijk 3
bij de E.V.C. zijn aangesloten, c.q. communistisch zijn geori-
enteerd, is enige agitatie van deze zijde, die tot het vorenstaan
de heeft geleid, niet aanwijsbaar. Volgens geruchten zou zelfs
een anders georganiseerde een en ander bij de voorzitter van de
E.V.C. afdeling Apeldoorn, FREDERIK JONGEPIER, geboren 11 Mei
1911 te Brielle, wonende Meerkoetweg 14 alhier, aanhangig hebben
gemaakt.

In de voormiddag van Dinsdag 15 Augustus 1950 verscheen
genoemde JONGEPIER in gezelschap van de landelijk voorzitter van
het DUW bureau der E.V.C., genaamd P. RAAMSDONK op het eerder
genoemde werkobject, waar RAAMSDONK de arbeiders om zich heen ver-

Aan de Binnenlandse Veiligheidsdienst
te

's-GR A V E R H A G E.

verzamelde en hen heeft toegesproken. Dit werd bemerkt door een opzichter van de Nederlandse Heide maatschappij, die daarop JONGEPIER en RAAMSDONK van het werkobject heeft verwijderd en de arbeiders opdroeg onmiddellijk aan het werk te gaan.

Terwijl JONGEPIER en RAAMSDONK zich verwijderden, riep laatstgenoemde de arbeiders toe, dat er des avonds een vergadering zou worden gehouden in het Nutsgebouw te Apeldoorn. Aan deze vergadering hebben, naar bekend is geworden, slechts acht arbeiders deelgenomen.

Als gevolg hiervan ontving de Directie van de Nederlandse Heide maatschappij Woensdagavond 16 Augustus 1950 van een namens de arbeiders een "ultimatum" waarin uitbetaling van het maximum uurloon (94 cent) alsmede uitbetaling van de stakingsuren werd geëist.

Op dit "ultimatum" werd binnen twee dagen bericht verwacht daar anders met ingang van Vrijdag 18 Augustus 1950 opnieuw zou worden gestaakt.

Hoewel de Directie van de Nederlandse Heide maatschappij gehandeld heeft als was bedoeld "ultimatum" niet ontvangen, zijn de betrokken arbeiders tot op heden normaal hun werkzaamheden blijven vervullen.

Op Zaterdagmiddag, 19 Augustus 1950 zou in verband met het vorenstaande opnieuw een door de E.V.C. belegde vergadering in het Nutsgebouw alhier worden gehouden, doch door gebrek aan belangstelling heeft deze vergadering geen doorgang gevonden. Er was slechts één arbeider verschenen, terwijl de E.V.C. bestuurders zelfs verstek hadden laten gaan.
"einde".

Litt.K.3./1950 Vertrouwelijk.

Onderwerp: Staking D.U.W.-arbeiders te Waalre.

Datum van ontvangst bericht : 10 Mei 1950.

Betrouwbaarheid berichtgever : Betrouwbaar.

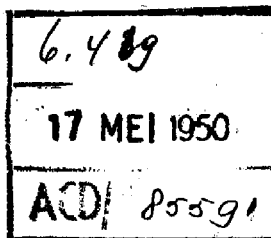
Waardering :

Tevens bericht gezonden aan : de heer Procureur-Generaal
fgd. Directeur van Politie
te 's-HERTOGENBOSCH; (in duplo)
de heer Gewestoommandant der
Rijkspolitie te 's-HERTOGENBOSCH.

Medewerkende instanties : Gene.

Ondernomen acties : Gene.

Bijlagen : - 1 -

In aansluiting op mijn telefonisch bericht van 10 Mei l.l., betreffende bovenvermeld onderwerp, heb ik de eer U Hoogedelgestreng het volgende te berichten.

In de voormiddag van Dinsdag 10 Mei 1950 is een aantal van de circa 40 te Waalre wonende D.U.W.-arbeiders in staking gegaan. In afwijking van bovenvermeld telefonisch bericht bleek bij nader onderzoek, dat slechts 8 man aan de staking hebben deelgenomen en de overigen ongehinderd aan het werk zijn gebleven. Als reden der staking werd opgegeven dat genoemde groep arbeiders, die tevoren op een D.U.W.-object te Bergeijk had gewerkt en toen een reisvergoeding van circa f.4.00 per man en per week ontving, hiervoor niet meer in aanmerking kwam bij werk in eigen gemeente. De eis tot uitbetaling dezer vergoeding is niet ingewilligd.

Nadat de stakers van de D.U.W.-leiding de verzekering hadden gekregen, dat de werkzaamheden te Waalre slechts kort zouden duren, hebben zij op 12 Mei 1950 te 7.00 uur allen het werk hervat.

Niet uitgesloten wordt geacht dat links-extremisme bij deze staking een rol heeft gespeeld, hetgeen nog nader zal worden onderzocht.

Er werd door onbekenden een gestencild pamflet verspreid, dat U in afschrift hierbij gelieve aan te treffen.

Op de deelnemers aan de staking, van wier namen notitie werd gehouden, blijft dezerzijds de aandacht gevestigd. Een nader rapport hierover zal U zoodig worden toegezonden.

De staking had een rustig verloop; incidenten van welke aard ook hebben zich niet voorgedaan.

----- E I N D E -----

*aan van
berichts om
Min. v. W. & O. v.*

Afschrift van een gevonden pamflet te WAALRE, verband houdende met de staking van de D.U.W. arbeiders.

**D.U.W.-ARBEIDERS OPGELET WANTOESTANDEN EN WILLEKEUR BIJ DE
D.U.W. EN HEIDEMAATSCHAPPIJ.**

Op Zaterdag 6 Mei 1950 werden wij met 18 arbeiders op het object BERGEIJK Wegenbouw, wat onder de loonsvoorwaarden van het W.S.V. wordt uitgevoerd (dus vrije bedrijf), aangezegd dat wij des Maandags naar het D.U.W. object in WAALRE moesten gaan werken wat voor ons betekende een loonsverlaging van pl.m. f 5.- à f 7.- per week.- Wat dit in deze dure tijd willen zeggen vrienden, is jullie alle wel bekend. Dit betekent voor vele van ons meer armoede en ellende in onze gezinnen.-

MAAR DIT ALLES INTERESSEERT DE D.U.W.-LEIDING NIET. DAAR WIL MEN HET LIEFST DE VOOR-OORLOGSE WERKVERSCHAFFINGS KAMPEN TERUG.- Hun willekeurig optreden heeft bij ons grôte verbittering teweeg gebracht. Wij hebben dan ook besloten deze verslechtering niet te nemen.-

Maandagmiddag hebben wij een onderhoud met de Burgemeester van AALST-WAALRE gehad en hem verzocht deze onrechtvaardigheid die ons door de D.U.W.-leiding is aangedaan, proberen ongedaan te maken. Ook hebben wij bij de Heidemaatschappij en Arbeidsbureau tegen deze daad geprotesteerd.

Vrienden het levenspeil van ons wordt steeds verlaagd.

Vandaag zijn wij het slachtoffer van de willekeur. Het zal zaak zijn, dat wij solidair zijn met elkaar.-

Het gaatv om het bestaan van onze gezinnen. Jullie zullen het met ons eens zijn dat er niets meer af kan.

De nood in de gezinnen van de D.U.W.-arbeiders dringt ons gezamenlijk op te treden. Wij doen langs deze weg een beroep op Uw aller offervaardigheid zowel financieel als materieel.-

NAMENS HET COMITÉ
get. onleesbaar.

I.D. Haarlem.

N^o.: 002481.

Uw ref.:

No.: 41975
dd. 7.8. '48

Onderwerp:
Staking bloemen-
handel. 1948

Volgno.

22 NOV. 1948

ACD/50042

co. 35787 V
Cornelis Johannes Daudey, Lisse-18.9.1907, Nederlander, N.H., bloemenwinkelier, Zijlstraat 67, Haarlem, is op 13.11. '35 te Haarlem gehuwd met Helena Maria Mooij, Haarlem 26.6. 1913, Nederlandse.

Uit dit huwelijk zijn 2 kinderen geboren t.w. Wilhelmina Christina, Haarlem 13.12. '38 en Maria, Haarlem 20.9. '42.

Betrokkene is lid van de "Bloemenwinkeliers Vereniging" (N.B.V.) en drijft zijn zaak in perceel Zijlstraat 67, Haarlem, onder de naam "Excelsior".

Hij heeft zitting in het nog bestaande "Comité van Actie", welk Comité de leiding had tijdens de staking van bloemenhandelaren in Mei 1948.

Niet vastgesteld is kunnen worden of, en zo ja, tot welke politieke partij Daudey behoort. Wel kan worden aangenomen, dat hij niet tot de C.P.N. behoort en daarmee ook niet sympathiseert. Hij is bestuurslid der afd. Haarlem van de Ver. Ex-Politieke gevangenen uit de bezetting.

Ten aanzien van de in Mei plaats gehad hebbende staking van bloemenhandelaren is nog het volgende bekend geworden: "Deze staking werd aangekondigd als te zijn gericht tegen de 2% omzetbelasting, die de handelaren moesten terugbetalen aan de kwekers. Ook andere motieven lagen evenwel aan deze staking ten grondslag. De staking was er n.l. ook op gericht om een einde te maken aan verschillende misstanden, welke op de veilingen voorkomen. B.v. komt het meermalen voor, dat een koper bloemen koopt, o.a. Anjers, van een bepaalde kleur, en dat bij ontvangst blijkt, dat daarin bloemen voorkomen in een kleur, afwijkende van die, welke de koper meende gekocht te hebben, wat vaak schade voor de koper oplevert. Zo ook met bloemen of planten in pot. B.v. Cyclamen of Azalea's. Meermalen komt het voor, dat een handelaar een of meer kistjes van die planten koopt op de veiling en dat door de z.g. opsteker aan de veiling een paar planten van goede kwaliteit worden getoond, terwijl dan later blijkt, dat in het midden van het kistje met planten, planten voorkomen van inferieure kwaliteit, wat natuurlijk ook schade voor de handelaren betekent. Deze praktijken zijn het gevolg van het feit, dat bedoelde opstekers tot die handelingen worden bewogen, doordat de kweker, die dergelijke partijen aan de veiling brengt, de opsteker een fooi in de hand stopt. Omgekeerd wordt dit ook weer gedaan door sommige handelaren, die daarmee be-
werkstelligen, dat de minste kwaliteit van een partij wordt getoond, wat tot gevolg heeft, dat de prijs van zo'n partij wordt gedrukt, hetgeen dan weer schade oplevert voor de kweker. Deze praktijken hoopte men ook met deze staking uit de weggeruimd te krijgen, door instelling van b.v. een betere contrôle op de veilingen.

De staking werd geleid door een "Comité van Actie", gevormd uit vertegenwoordigers van de Bloemistwinkeliers, de Grossiers in bloemen en de straatventers, waaronder ook de z.g. standwerkers op de weekmarkten en dergelijke.

Voorzitter van dit Comité was een grossier, genaamd Den Heijer, wonende te Rijsenburg, nadere gegevens niet bekend, behoudens, dat deze van Christelijke huize zou zijn.

In dit Comité had ook zitting Carolus Ludovicus Swaalf, Haarlem, 19.9.1905. Deze was lid van de N.S.B. sedert 1934 tot einde van de oorlog. Hij is van September '43 tot de bevrijding N.S.B. burgemeester geweest in Heilo. Zijn tegenwoordige woonplaats is niet bekend.

Thans is hij gesalarieërd adviseur van de Bond van Standwerkers in de bloemenhandel.

Waar

Waar Swaalf geïnterneerd is geweest is niet bekend. Evenmin is hier bekend of en zo ja, welke straf Swaalf heeft gekregen.

Bij schriftelijke aanvraag hieromtrent bij de P.R.A. te Alkmaar werd schriftelijk geantwoord, dat Swaalf van September '43 tot de bevrijding N.S.B. burgemeester was geweest in Heilo.

Ten aanzien van het verloop der staking is nog het volgende bekend geworden. De staking was van landelijke aard. Op een vergadering in Aalsmeer werd tot staking besloten. Aan de straatventers werd toegezegd, dat deze, gedurende de staking, steun zouden ontvangen van de Bond van Bloemenhandelaren.

Inderdaad zijn ook steungelden aan diverse straatventers uitbetaald. Na enige dagen reeds bleek aan de leiding van het Comité van Actie, dat onder deze straathandelaren, vooral in Amsterdam, wat men noemde, veel gespuis voorkwam, die om steungeld kwamen vragen, dit kregen, en deze gelden met de meeste spoed in alcohol omzetten. Voorts kwam men tot de ontdekking, dat het niet denkbeeldig moest worden geacht, dat deze leden, in verband met het feit dat vele bloemwinkeliers, ook in Amsterdam, hun winkel geopend hielden, tot het verwekken van relletjes zouden overgaan en van deze gelegenheid de C.P.N. zou trachten daaruit munt te slaan, door zich met de stakers homogeen te verklaren en uiteindelijk de staking daardoor een communistisch tintje zou krijgen, hetgeen voor de voorzitter van het Comité aanleiding was om te adviseren tot opheffing van de staking over te gaan en zich maar eervol gewonnen te geven, daar hij niet wenste op enigerlei wijze de C.P.N. in de kaart te spelen, welk advies door de stakers werd opgevolgd.

Inmiddels is bedoeld Comité niet ontbonden, doch tracht thans langs de weg van vreedzame onderhandelingen de gewenste resultaten te bereiken.

Aan vorengenoemde staking van bloemhandelaren is dezerzijds ook de nodige aandacht besteed. Daar de staking na enige dagen weer was opgeheven en van enige communistische invloed niets was gebleken, is het onderzoek in deze toen niet verder voortgezet.

A Haarlem, 11 November 1948.

Aan de:
Centrale Veiligheidsdienst
Javastraat 68
's-Gravenhage.

GEWEST 's-HERTOGENBOSCH
DER RIJKSPOLITIE
DISTRICT BREDA
COMMANDANT

BREDA,

15

Volgno.
November 1948

17 NOV. 1948

ACD/49795

Nr. **GPI/ 150/48**

DINTELOORD
~~Stamper~~

Onderwerp: **Wilde staking onder D.U.W.-arbeiders te**

Bijlagen: **1**

Hierbij moge ik U Edel Grootachtbare/U Hoog Edel Gestrenge berichten, dat in het dagblad "De Stem" van 11 November '48 een berichtje voorkwam over een wilde staking onder D.U.W.-arbeiders te Dinteloord, van welke staking mij tevoren nog niets bekend was.

Na informatie bij de plaatselijke Rijkspolitie, de Burgemeester van Dinteloord en de Groepscommandant der Rijkspolitie te Oud-Gastel, bleek mij, dat ook bij deze niets ontrent deze staking bekend was.

Hierop is, ingevolge mijn opdracht door de wd. Postcommandant der Rijkspolitie te Dinteloord een onderzoek ingesteld. Het resultaat van dit onderzoek, vervat in bijgaand rapport dd. 13 November 1948 N° 22/Geheim van de Post Dinteloord, heeft uitgewezen, dat dit arbeidconflict niet van veel belang is geweest, bereids voor een goed deel is opgelost en geen incidenten met zich heeft gebracht.

De Districtscommandant,
De Dir. Officier der Rijkspolitie 3e kl.

T.J. Canter Visscher.

AAN

- 1) de Heer **PROCUREUR-GENERAAL, 2de Directeur van Politie**
te **'s-HERTOGENBOSCH**
- 2) de Heer **HOOFD v/d CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST**
te **'s-GRAVENHAGE**
- 3) de Heer **GEWESTCOMMANDANT DER RIJKSPOLITIE**
te **'s-HERTOGENBOSCH.**

Dinteloord, 13 November 1948

ONDERWERP: Wilde staking te Dinteloord op 10 November 1948
door arbeiders van de D.U.W.

In verband met Uw telefonische mededeling, dd. 11 November 1948, dat volgens een bericht in het dagblad "De Stem" te Dinteloord een wilde staking onder D.U.W. arbeiders zou zijn uitgebroken, heb ik de eer U Hoog Edelgestrengs mede te delen, dat door mij, wachmeester 1ste Klasse der Rijkspolitie Willem Kooijman, wnd. Postcommandant te Dinteloord, een onderzoek in deze is ingesteld, waarbij mij het navolgende is gebleken:

De plaatselijke werkbass van D.U.W., genaamd Salminus Cornelius Schijvenaars, geboren te Dinteloord, 6 Mei 1908, wonende te Oud-Gastel, Stampersgat F. 212, deelde mij mede, dat op Maandag, 8 November 1948 acht en dertig arbeiders van de D.U.W. zijn te werk gesteld in de Frinslandsepolder te Dinteloord. Deze werkzaamheden bestonden uit het egaliseren van grond van de dragline. Bij de aanvang van die werkzaamheden moesten die arbeiders eerst stellen (aanleggen van rail, plaatsen van schuilketen enz.) Voor die werkzaamheden ontvingen zij een uurloon van zestig centen. Op Dinsdag, 9 November 1948 te 9.30 uur waren die stelwerkzaamheden beëindigd en kon met het grondwerk worden begonnen. Vanaf dat ogenblik kwamen alle arbeiders in accoordwerk. Zij verdienden toen F. 0,51 per kubieke meter grond die zij verplaatsten. Arbeiders die voor hun werk bekransd zijn kunnen op deze wijze een normaal loon verdienen. Alle bovenvermelde arbeiders zijn evenwel niet meer geschikt voor dergelijk werk. Er wordt door hen weinig gewerkt, mede oorzak omdat het alle, versleten bejaarde mensen zijn. Deze mensen kunnen in dit accoordwerk geen hoger loon halen, dan F. 0,25 cent per uur. Dit is werkelijk weinig, maar tegenover de arbeider, van de D.U.W., die wel berekend zijn voor hun taak, is deze regeling de enige juiste.

Woensdag, 10 November 1948 te 7.30 uur begonnen alle bovenvermelde arbeiders normaal hun werk. Nadat zij ongeveer vijf minuten hadden gewerkt kwamen twee arbeiders, genaamd J. van Kooten, geboren 6 Januari 1897 en F. Landa, geboren 4 October 1904 beide wonende te Bergen op Zoom (meerdere gegevens ontbreken) van het werk gelopen en deelden mij mede, dat zij niet konden blijven werken voor een dergelijk loon. Nadat ik hen had medegedeeld, dat ik daarin geen verandering kon brengen, verlieten beide personen het werk. Onmiddellijk, nadat zij waren vertrokken kwamen ook alle andere arbeiders van het werk. Ook zij deelden mij mede, dat zij niet voor dat loon konden blijven werken. Tevens werd door hen geklaagd over de slechte en onverwarnde schaftlokalen. Ook deze laatste arbeiders verlieten het werk. Eén arbeider, afkomstig uit Dinteloord bleef aan het werk. Van de arbeiders, die het werk verlieten kwamen er 23 uit Bergen op Zoom en 14 uit Roosendaal.

De klachten omtrent de slechte schuil- en schaftlokalen zijn wel enigszins gegrond. Deze lokalen zijn klein en onverward.

AAN:
De Heer Districts-Commandant
der Rijkspolitie
te
B R E D A.

Vieeren zijn in die keten niet aangebracht. Dit komt omdat daarvoor geen hout beschikbaar is. Om evenwel die keten zo goed mogelijk te maken, heb ik daar sand in laten brengen. Dat het water in staat is overdreven. Ook zijn die keten voldoende dicht zodat er geen regen in kan.

Terstond nadat de arbeiders het werk hadden verlaten, heb ik de Fleetelijk Leider J. Williams, wonende te Steenberg, Solmsbolwerk 15, met de staking in kennisgesteld. Deze heeft op zijn beurt het hoofdkantoor van de D.N.W. te 's-Hertogenbosch in kennisgesteld. Door een inspecteur van de D.N.W. is een onderzoek ingesteld. Het resultaat van het onderzoek is, dat er per week over het gehele werk P.3.91 bij kwam, hetgeen betekent, dat er 23 arbeiders per kubieke meter 1 cent meer kunnen verdienen. Op Vrijdag, 12 November 1948 hebben tien arbeiders uit Bergen op Zoom en veertien uit Roosendaal het werk hervat. Dertien arbeiders uit Bergen op Zoom zijn nog achter gebleven. Blijkens mededeling van de arbeiders, die het werk hebben hervat, hebben alle stakers aanzegging gekregen het werk te hervatten. Hadden zij daaraan Vrijdagmorgen niet voldaan, studee zij voor drie maanden worden geschorst. Naam ik heb vernomen hebben al verschillende van die dertien stakende arbeiders een andere werkring gevonden.

Alle arbeiders werkten reeds geruimen tijd bij de D.N.W., doch eerst maandag, 8 November 1948 zijn ze met bovenstaande werkzaamheden begonnen.

Om te voorzien in de klachten van de arbeider over de keten, is bij bedoeld werk op 12 November 1948 een knet geplaatst, die met een kachel kan worden verwarmd.

Of er speciale aanstichters of voormannen zijn van deze staking is niet bekend. Daarvan is ook niets gebleken.

Daar de arbeider, die niet heeft gestakt, geestelijk minderwaardig is, is zijn opiale ontrent die staking niet gevraagd.

Tenslotte deelde de werkbaas Schijvenaar mij mede, dat hij er niet aan heeft gedacht om de Politie met de staking in kennis te stellen. Hadde er zich moeilijkheden voorgedaan, dan had hij wel de hulp der politie ingeroepen.

Bijzondere voorvallen in deze staking hebben zich niet voorgedaan en behoeven ook niet te worden verwacht.

De Wachtmeester 1ste Klasse
wnd. Postcommandant.

W. Kooijman.

Doss. I.D. 146
Onderwerp:
Staking bij
Gebr. Van Splunteren.

(K)

g

13

R A P P O R T.

Volgno.
- 7 OCT. 1948
ACD/47/31

Naar aanleiding van een bericht in het Dagblad "De Waarheid" van 25 September 1948, betreffende een plaats gehabbe staking van aardappelrooiers bij de Gebr. Van Splunteren aan de Adriaan Roggestraat te Zaandam, werd een onderzoek ingesteld en wordt U het volgende gerapporteerd:

"De Gebroeders Van Splunteren, wonende te Velsen, hebben te Zaandam een grote boerderij, staande op de hoek van de Adriaan Roggestraat en de Ringweg, benevens een groot stuk land, gelegen in de Zaandammerpolder. Een twaalftal arbeiders is momenteel op dat land bezig met het rooien van aardappelen. In de morgen van Vrijdag, 24 September 1948, ontstond er een geschil tussen deze arbeiders en de bedrijfsleider, over het loon. Tot die dag toe werd een bedrag van fl. 1.55 uitbetaald voor het rooien van een regel aardappelen ter lengte van 100 meter, waarbij de aardappelen in kisten moesten worden gedaan. Aangezien er geen kisten meer beschikbaar waren, werd verlangd de aardappelen in zakken en manden te doen. De arbeiders protesteerden hiertegen, omdat dit meer tijd in beslagnam, en eisten meer loon. Een der arbeiders, genaamd Cornelis van VLIET, geboren te Westzaan, schipper van beroep, wonende Boomgaardsslop 7 te Zaandam, legde deze kwestie, toen geen overeenstemming kon worden bereikt met de bedrijfsleider, voor aan een vakbondbestuurder. Het werk werd neergelegd. Telefonisch werd met Van Splunteren overleg gepleegd. Deze wilde onder geen voorwaarde het loon verhogen. De vakbondbestuurder zegde toe, verdere stappen te ondernemen, waarna de arbeiders, na een onderbreking van een paar uur, het werk hebben hervat. Geen enkel resultaat werd door de stakers bereikt.

Ten slotte moet nog worden vermeld, dat het bericht in "De Waarheid" niet juist was. Daar stond, dat de arbeiders fl. 1.55 per kist kregen en dat een bedrag van fl. 1.75 werd geeist, toen zij gebruik moesten maken van manden. De werkelijkheid is zoals hierboven vermeld is.

Cornelis van VLIET voornoemd is lid van de C.P.N. Een cartotheekkaart wordt hierbij gevoegd.

Zaandam, 5 October 1948.

MR

/ 28 Mei 1911

xt

op tracé

v Vliet

op zijn

keerde verspreiden

B. 36023

UITGEBOKT

4 Juni

8.

V. RD.3

Ir.A/g no.368*48
20 Mei 1948.

GEHEIM

Staking bloemenhandel.

Naar aanleiding van Uw nevenvermeld schrijven moge ik U verzoeken een onderzoek naar de samenstelling van het daarin genoemde stakingscomité te willen doen instellen.

Dit betreft vermoedelijk een landelijk comité uit de bloemenhandel, dat blijkens verkregen inlichtingen meerdere pamfletten onder de betrokken handelaren deed verspreiden en geleid werd door een dagelijks bestuur.

Gaarne zou ik - indien mogelijk - de personalia van de bestuursleden vernemen, terwijl ik tevens een mededeling omtrent hun politieke oriëntering c.q. activiteit zeer op prijs zal stellen, daar gebleken is dat deze "Niet-inkoop"actie vooral in de grote steden door communistisch georiënteerde bloemenhandelaren krachtig wordt gesteund en gestimuleerd.

De Heer Hoofdcommissaris van Politie
te
U t r e c h t.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze:

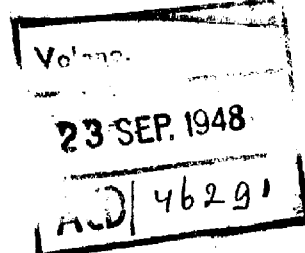
J.G.Crabbendam.

*geen rapport furnished
met naam
Wahlin BE op Schiedams 6/1/48*

Betreffende. Nieuwkoop Martinus Hubertus
Sportlaan no 34 te Aalsmeer.

7 September 1948.

Antwoord op:
verzoek Dis No 246/119 dd 10 Augustus 1948.

op kaart

Martinus Hubertus Nieuwkoop, geboren 14 Augustus 1901, wonende te Aalsmeer, Sportlaan no 34.

Bij een dezerzijds vertrouwelijk ingesteld onderzoek naar de antecedenten van vornoemd persoon bleek het volgende:

Martinus Hubertus Nieuwkoop is een zoon van Willem Nieuwkoop en Maria Henriette Koningen, beiden overleden. Nieuwkoop Sr was bloemist. Hij zowel als zijn vrouw werden alhier gunstig beoordeeld. Ze hadden drie kinderen 2 zoons en 1 dochter waarvan de hierbedoelde Martinus Hubertus de jonste zoon is. Deze bezocht de lagere school waarna hij zich in de bloemisterij bekwaamde.

Martinus Hubertus Nieuwkoop behoort tot de Nederduits Hervormde kerk. Actief neemt hij aan het kerkelijk leven niet deel. Politiek is hij niet links georiënteerd. Hij voelt blijkbaar veel voor de V.V.D.

Martinus Hubertus Nieuwkoop is op 13 September 1928 gehuwd met Elisabeth van der Schilden. Uit dat huwelijk zijn 2 kinderen geboren een meisje en een jongen.

Martinus Hubertus Nieuwkoop wordt in zijn omgeving gunstig beoordeeld. Zijn houding tijdens de bezetting is goed te noemen.

Zijn vrouw komt eveneens uit een net gezin. Haar ouders zijn overwegend rechts georiënteerd.

Martinus Hubertus Nieuwkoop noch een van zijn naaste familie worden genoemd in de administratie van de politie alhier, noch in dat van de P.R.A. te Amsterdam.

No. 246/119- 1948. Geheim-persoonlijk.

Gezien en in 2-voud doorgezonden. Op één en ander heeft betrekking het schrijven d.d. 7 Augustus 1948 No. 41975.

10 September 1948.

Dit is een archief nummer

is niet voor Dis

Hte

7' Groventop

BOSS. No.:
ORT.:	<i>De Waaier</i>
DATUM:	<i>21-5-40</i>
PAR.:

Het bloemenconflict

**Worden erkennings-
eisen opgeheven?**

Het bloemenconflict duurt nog steeds voort. Weliswaar werd gisteren op enige veilingen, o.a. te Aalsmeer, gekocht, doch slechts voor een zeer klein deel door de handel. De kwekers kochten namelijk zeer alles wat minder dreigde op te brengen dan de normale prijs.

De deordaalprijs te Aalsmeer is gesteld op ongeveer 80% van de prijzen van een week geleden.

Inmiddels heeft het Landelijk Comité, dat de actie leidt, maatregelen genomen, om deelnemers aan de actie, die in financiële moeilijkheden dreigen te geraken, te steunen.

Het Bedrijfschap voor Sierteeltproducten schijnt de dreiging om de erkenningsvoorwaarden in te trekken nu in de daad te willen gaan omzetten. Volgens A.N.P. zouden ingaande 21 Mei door iedereen aanvragen om als bloemenhandelaar erkend te worden, kunnen worden ingediend, waarbij men niet aan de voorwaarden, gesteld in de erkenningsreglementen, behoeft te voldoen.

DSS. No.:

CRT.: Waarh. H

DATUM: 19-5-48

PAR.:

Opnieuw staking in de bloemen- handel

Grote partijen snijbloemen doorgedraaid

Maandag, tweede Pinksterdag, is opnieuw een staking in de bloemenhandel uitgebroken, nadat het actie-comité, dat ook enige maanden geleden eenzelfde staking leidde, maar deze na enige dagen opschortte, het parool had uitgegeven niet op de veiling te kopen.

Het parool werd op de meeste veilingen volledig en op enkele andere veilingen gedeeltelijk ongevolgd en er werd vrijwel alleen voor export gekocht, zodat grote voorraden snijbloemen moesten worden doorgedraaid en vernietigd.

Op de veilingen te Roelofarendsveen en Rijnsburg was de staking volkomen en ook te Poeldijk en Berkel werd vrijwel niet gekocht. Te Aalsmeer, Utrecht en Honselaarsdijk werd wat meer gekocht. Hier echter alleen tegen zeer lage prijzen.

De oorzaak van het conflict is het doorberekenen van de 2 % omzetbelasting door de veilingbesturen op de handel. De bloemenhandel is van mening, dat door deze maatregel uiteindelijk de consument getroffen wordt, omdat zowel de groothandel en de winkeliers als de straat-handel reeds door de regering omzetbelasting opgelegd krijgen.

Intussen is ook de regering zich reeds weer met het conflict gaan bemoeien en zij heeft te kennen gegeven, dat het z.g. erkenningstelsel zou worden opgeheven, indien de staking wordt doorgezet. Dit zou betekenen, dat dan ieder die bloemen zou willen gaan verkopen, dit zonder vergunning zou kunnen doen.

Gisterochtend kwamen in „De Drie Kolommen” te Aalsmeer, welke zaal overvol was, de bloemenhandelaren uit verschillende delen van het land bijeen. Een drietal sprekers voerden het woord, waarbij de houding der bedrijfschap en die der veilingen werden geheld, omdat van die zijde geen enkele concessie is ge-

daan, terwijl de handelaren zich bereid verklaarden, één procent der veilingkosten te betalen. Volgens de sprekers staat 93 % der grossiers achter de actie, terwijl bovendien verschillende organisaties, waaronder die van bloemenwinkeliers de actie ondersteunen. Onder geen voorwaarde wil de handel een tegenstelling tussen hen en de kwekers, zo betoogde een der sprekers. Integendeel: overleg is nog steeds mogelijk. De dreiging der regering met opheffing van het erkenningstelsel noemde men dictatoriaal.

Nadat een resolutie werd aangenomen, waarin wordt verklaard, dat de „niet-koop-actie” zal worden voortgezet totdat „kringveilingen” de toestand van voor 1 December n.l. zal hebben hersteld en het reeds betaalde terugstort, ging de vergadering tot Donderdag a.s. uiteen. Op de Aalsmeerse veiling werd een enorme aanvoer van potplanten, behalve het voor het export bestemde gedeelte, doorgedraaid.

11 209

BOSS. No.:	
CRT.:	Tijd
DATE:	18-5-48
AR.:	

Bloemenhandelaren bijeen

In de overvolle zaal van „De drie kolommen” te Aalsmeer kwamen hedenochtend de bloemenhandelaren uit verschillende delen van het land bijeen. De vergadering ging uiteen tot Donderdag a.s., na een resolutie te hebben aangenomen, waarin werd verklaard, dat de „niet koop”-actie niet zal worden stopgezet, voor en aler de kring veilingen de toestand van vóór 1 December 1947 zal hebben hersteld en het reeds betaalde teruggestort.

DOSS. No.:	
ORT.:	Tijd
datum:	10-5-46
nr.:	

STAKING in bloemenhandel

Niet-koopactie geproclameerd

Opnieuw is een conflict uitgebroken in de bloemenhandel. Een staking, die voor onbepaalde tijd is geproclameerd, omvat de veilingen Aalsmeer, Rijnsburg, Roelof-Arendsveen, het gehele Westland, Nijmegen, Utrecht, Amsterdam en andere plaatsen. De export gaat echter normaal door.

Reeds geruime tijd heerst verschil van mening tussen de kring van veilingen enerzijds en de organisaties van groeniers, straathandelaren en standwerkers in de bloemenhandel anderzijds. Oorzaak vormen de twee procent veilingkosten, die de veilingen, als organisatie van kwekers, aan de handel in rekening wensen te brengen. Het landelijk comité uit de bloemenhandel accepteert dit niet, omdat de groothandel zowel als de winkeliers omzetbelasting door de regering opgelegd krijgen en de consumenten zijns inziens dan te zwaar worden getroffen.

Enige maanden geleden leidde een conflict tussen de bloemenveilingen en de veilingkooplieden, naar men zich zal herinneren, tot een staking, die door een comité van actie van bloemenhandelaren was uitgeroepen. Gelijk bekend, bleef die staking toen zonder resultaat. Reeds toen werd door het comité van actie een nieuwe staking in het vooruitzicht gesteld.

Van de zijde van de besturen der twee grote veilingen, n.l. die te Aalsmeer en die te Rijnsburg, vernamen wij, dat wederom een spoedig verlopen der staking te verwachten zou zijn. Naar de mening dezer besturen zal de staking geen algemeen karakter krijgen. Men is van oordeel, dat het motief, waarop de staking wordt geproclameerd, een voorwendsel zou zijn, aangezien de bloemenhandel vrij is en dus geheel wordt bepaald door vraag en aanbod.

Intussen was Tweede Pinksterdag aan de coöperatieve bloemenveiling te Roelof-Arendsveen geen koper van buiten. Alle producten waren onverkoopbaar. De aangevoerde producten werden vernietigd. De staking was volkomen. De bloemenveiling te Utrecht is vrij normaal verlopen. Te Rijnsburg is de niet-koopactie, evenals te Berkel en Poeldijk, volledig doorgestaan. Er werd hier alleen voor export gekocht. Dientengevolge is een grote hoeveelheid bloemen onverkocht gebleven.

Op de veilingen te Aalsmeer en Honselersdijk hebben de kooplieden zich niets of niet veel van de door het landelijk comité geproclameerde niet-koopactie aangetrokken. Wel werd overwegend tegen zeer lage prijzen verkocht, maar de gehele aanvoer ging van de hand.

Naar de voorzitters dezer beide verenigingen mededelen, nemen de vereniging van snijbloem- en potplantandelaren op het binnenland te Aalsmeer en de vereniging van snijbloem-exporteurs, eveneens te Aalsmeer, geen deel aan de actie.

DISTRICT 's-GRAVENHAGE
DER RIJKSPOLITIE
COMMANDANT
-o-o-o-

's-Gravenhage, 14 Sept. 1948. ✓

I.D. No. 232 Geheim Pers.
Onderwerp: Inlichtingen
Bijlagen:

ca 35707

Volgen.
17 SEP. 1948
ACD 46020

In antwoord op Uw schrijven
No. 41975 dd. 7 Augustus 1948, gelieve
U hierbij de gevraagde inlichtingen
in tweevoud aan te treffen.

De Districtscommandant,
De Dir. Off. der Rijkspolitie
3e klasse
A. Wolters,

[Handwritten signature]

AAN:
de Heer J.C. Crabbendam
Javasstraat 68
's-Gravenhage

Betreft: den HEIJER, Nicolaas,
Rijnsburgerweg 128 te Oegstgeest

2 September 1948.

en
van DELFT, Gerrit,
Voorhouterweg 6 te Rijnsburg.

GEHEIM:

Antwoord op: "Staking bloemenhandel"
verzoek ~~no:~~ no: ~~41975~~ d.d. ~~27~~ Augustus 1948.

41975

*op kaart ✓
p.d. aankopen*

Nicolaas den HEIJER, geboren te Oegstgeest 3 Maart 1903, van beroep bloemengrossier, wonende te Oegstgeest Rijnsburgerweg 128, is voorzitter van de Koopmansvereniging te Rijnsburg. Tijdens de staking in Mei j.l. had Den Heijer zitting in het Comité van Actie in de functie van voorzitter. Den Heijer staat gunstig bekend, hij heeft een net en degelijk gezin (vijf kinderen), staat er financieel goed voor en heeft een flinke grossierderij in bloemen. Den Heijer behoort tot de Ned. Herv. Kerk, is geen communist en heeft ook nooit doen blijken dat hij communistisch georiënteerd is. Bij onderzoek is wel gebleken dat Den Heijer de stakingskas gesteund heeft, doch het is niet na te gaan hoe groot dat bedrag is geweest. Bedoelde stakingskas is echter door diverse bloemenhandelaars (allen behorende tot de koopmansvereniging) gesteund om de kleine handelaar, die geen weekloon kon missen, te steunen.

op kaart ✓

Gerrit van DELFT, geboren te Rijnsburg 31 Augustus 1902, van beroep bloemengrossier, wonende te Rijnsburg Voorhouterweg 6, was tijdens de staking wel lid van de Koopmansvereniging, doch had geen zitting in het Comité van Actie, aangezien hij tevens lid was van het Bestuur der Veiligvereniging "Flora". In zijn functie van bestuurslid der Veiling heeft hij wel scherp de belangen van de Koopmansvereniging naar voren gebracht en behartigd, aangezien hij zelfs daar ook na bij betrokken was en goed georiënteerd was. Van Delft staat gunstig bekend, heeft een net en degelijk gezin (vijf kinderen), staat er financieel goed voor en heeft een goede bloemengrossierderij. Hij behoort tot de Gereformeerde Kerk en is zelfs onderling in die Kerk. Hij is geen communist en heeft ook nooit getoond dat hij communistisch georiënteerd is. Het is niet bekend dat hij de stakingskas financieel gesteund heeft, doch als belanghebbende bij de Koopmansvereniging mag aangenomen worden dat hij zulks wel gedaan heeft.

Uit het onderzoek is gebleken dat hiargeen communistische actie heeft voorgezet, doch één en ander heeft plaats gehad omdat beiden, als lid van de Koopmansvereniging, solidair wilden zijn en de belangen van hun vereniging wilden behartigen en voorstaan.

RIJKSPOLITIE GEWEST AMSTERDAM

Heiloo 23 Augustus 1948. ✓

DISTRICT ALKMAAR

GROEP HEILOO.

COMMANDANT.

No: 30.C.V.D. Geheim-Persoonlijk.

Bijlagen:

Onderwerp: Staking bloemenhandel.

Volgen
23 AUG. 1948.
44000

(K) ✓

cc. 35/07

Pd. aanleggen

Naar aanleiding van het schrijven no: 257 C.V.D. Geh.Pers. dd. 12-8-48, van de Heer Districtscommandant der Rijkspolitie in het District Alkmaar, met daarbij gaand schrijven no: 41975 (geheim) dd. 7-8-48 van de Centrale Veiligheidsdienst, betreffende "Staking bloemenhandel", heb ik de eer U WelEdelGestrenge beleefd het navolgende te berichten:

Genoemd persoon is Carolus Ludovicus Swaalf, geboren te Haarlem op 19 September 1905, wonende te Heiloo, Kennemerstraatweg 4, 473. C.L. Swaalf is van 22 September 1943 tot 5 Mei 1945 burgemeester geweest van de gemeente Heiloo. Hij was lid der N.S.B. en opperhopman bij de W.A. Onmiddellijk na de bevrijding is hij geïnterneerd en op 8 Januari 1947 veroordeeld tot internering gelijk aan detentie, ontzetting uit beide kiesrechten en ontzetting uit het recht om enig ambt te bekleden. Omtrent enige politieke activiteit na de bevrijding is tot nog toe niets gebleken.

Naar mij uit informaties is gebleken, bekleedt Swaalf thans de functie van secretaris van de "Bond van standwerkers in planten en bloemen". Hij wordt door genoemde Bond gesalarieerd. Van bedoeld "Comité van Actie" tijdens de staking van bloemenhandelaren in Mei 1948, schijnt hij de leidende figuur te zijn geweest en o.a. op verschillende vergaderingen en bijeenkomsten het woord te hebben gevoerd.

De Opperwachtmeester-Groepscommandant
b/a de Wachtmeester 1e klasse,

M. Visser
M. Visser.

AAN:

De Officier der Rijkspolitie 1e klasse
Districtscommandant te Heiloo.

Gezien,
Rijkspolitie District Alkmaar
Commandant
No. 257 C.V.D. Geheim Persoonlijk.
Heiloo, 24 Augustus 1948.
De Districtscommandant,
De Officier der Rijkspolitie te kl.
Mr. J.P. v.d. Steur.

Flax
huishouding

In afschrift aan de Heer
Procureur-Generaal
fgd. Directeur van Politie
te Amsterdam.

[The following text is extremely faint and largely illegible, appearing to be a typed document with some handwritten notes.]

[Faint text at the bottom of the page, possibly a signature or date.]

INLICHTINGDIENST.

ROTTERDAM.

I.D. No. 906.

GEHEIM.

Volgno.

17 AUG. 1948

ACD/43952

Rotterdam, 13 Augustus 1948.

no. 35707

In antwoord op Uw schrijven No. 41975, d.d. 7 Augustus 1948, betreffende de staking in de bloemenhandel in Mei van dit jaar, kan worden bericht dat Foort, Hendrikus Balthazar Wilhelmus, geboren 18-7-1897 te Rotterdam, winkelier in bloemen, wonende Agniesestraat 106b te Rotterdam, als lid zitting had in het "Comité van Actie", tijdens de staking der bloemenhandelaren.

Foort, H.B.W., voornoemd, is districts (geheim) lid van de C.P.N. en wordt betiteld als zijnde een agressief persoon.

De door U genoemde Wessels is genaamd : Wessels, Henk, bloemengrossier, wonende Hadleystraat 87 te Almere, nadere personalia onbekend. Hij wordt een bekwaam en eerlijk man genoemd, politiek waarschijnlijk georiënteerd op de Partij van de Arbeid; hij vervulde de functie van voorzitter in genoemd "Comité van Actie".

Als secretaris fungeerde in dit Comité: Beemdelust, nadere personalia onbekend, wonende te Amsterdam en aldaar voorzitter van de Bond van Straatventers.

Blijkens een "vertrouwelijke" uitlating van een der bestuursleden van de Bond van Veilingen werd deze staking verloren, omdat men weigerde te onderhandelen en toe te geven aan de eisen van een Comité, waarin communisten, zoals Foort en Beemdelust, zitting hadden.

Verzonden aan: Hoofd Centrale Veiligheidsdienst te 's-Gravenhage.

afschrijven in
Pca Foort
7803 JH

afschrijven in
Pca Wessels
Vx1

21
7

B. 41975

UITGEBOKT

7 Augustus 8.

V. RD.3

~~XXX~~

0146291

GEHEIM

Staking bloemenhandel.

Naar mij ter kennis werd gebracht had een te Aalsmeer woonachtige
grossier in bloemen, genaamd Rijnschoon, tijdens de in Mei j.l. gehouden
staking van bloemenhandelaren, zitting in het "Comité van Actie".

Ik heb de eer U te verzoeken mij te doen inlichten omtrent zijn
volledige personalia, zijn politieke antecedenten en de door hem in
het stakingscomité beklede functie.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze:

De Heer Districtscommandant der
Rijkspolitie
te
Amsterdam.

[Handwritten signature]

J.G.Crabbendam.

7 Augustus 8.

B. 41975

UITGEBOKT

V. RD.3

GEHEIM

Af 46028

Staking bloemenhandel.

Naar mij ter kennis werd gebracht hadden de te Rijnsburg woonachtige grossiers in bloemen Nic. de Hever en van Delft, tijdens de in Mei j.l. gehouden staking van bloemenhandelaren, zitting in het "Comité van Actie".

Eerstgenoemde zou de stakers met een bedrag van ongeveer f. 5.000,-- hebben gesteund.

Ik heb de eer U te verzoeken mij te doen inlichten omtrent hun volledige personalia, hun politieke antecedenten en de door hen in het stakingscomité beklede functies.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze!

De Heer Districtscommandant der Rijks-
politie

's-Gravenhage.

J.G.Crabbendam.

7 Augustus 8.

UITGEBOKT

B. 41975

V. RD.3

GEHEIM

Al 50042

Staking bloemenhandel.

Naar mij ter kennis werd gebracht zou een zekere Doudy of Daudy grossier in bloemen, wonende te Haarlem, tijdens de staking van bloemenhandelaren in Mei j.l. zitting hebben gehad in het "Comité van Actie".

Ik heb de eer U te verzoeken mij te doen inlichten omtrent zijn volledige personalia, zijn politieke antecedenten en de door hem in het stakingscomité beklede functie.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze:

De Heer Hoofddirecteur van Politie
te
HAARLEM.

J.G.Crabbendam.

7 Augustus 8.

B. 41975

~~XXX~~ ~~XXXX~~
~~XXXX~~

V. RD.3

STUKBOEKT

S H E I M

af 44881

Staking bloemenhandel.

Naar mij ter kennis werd gebracht had een zekere Zaalen of Zwalen, die tijdens de Duitse bezetting N.S.B.'er was en destijds als zodanig werd benoemd tot burgemeester van Castricum, zitting in het "Comité van Actie" tijdens de staking van bloemenhandelaren in Mei j.l. Hij zou thans gesalarieerd bestuurder van de standwerkersvereniging te Castricum zijn.

Ik heb de eer U te verzoeken mij - indien mogelijk uitvoerig - te doen inlichten omtrent vorenbedoelde, waarbij ik in het bijzonder gaarne zijn volledige personalia, zijn politieke antecedenten en de door hem in het stakingscomité beklede functie zal vernemen.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze:

De Heer Districtscommandant der
Rijkspolitie in het district Alkmaar

te

1100.

J.G.Grabbendam.

7 Augustus 8.

B. 41975

V. RD.3

~~UITGEROEP~~
UITGEROEP

a/43952

Staking bloemenhandel.

Naar mij ter kennis werd gebracht hadden H.B. Boert, voorzitter van de Nederlandse Bond van Verenigingen van Detaillisten in bloemen en planten en een sekere Haggals, grossier in bloemen, beiden wonende te Rotterdam, tijdens de in Mei j.l. gehouden staking van bloemenhandelaars, zitting in het "Comité van Actie".

Ik heb de eer U te verzoeken mij te doen inlichten omtrent hun volledige personalia, hun politieke antecedenten en de door hen in het stakingscomité beklede functies.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze:

De Heer Hoofddcommissaris van Politie
te
ROTTERDAM.

43952

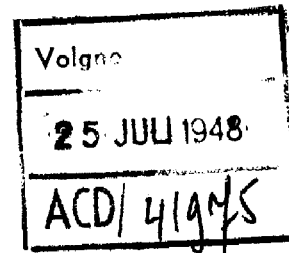
J.G.Crabbendam.

Amsterdam, 22 Juli 1948.

Nr. I.D. 2971-1948.

Uw brief: 35787 d.d. 4 Juni 1948.

Onderwerp: Staking Bloemenhandel.

Bijlagen:
GEHEIM

In antwoord op bovenbedoeld schrijven kan het volgende worden medegedeeld:

Reeds in 1947 werd te Aalsmeer een z.g. Comité van actie opgericht welke tot doel had de belangen van de bloemenhandelaren te verdedigen tegen de naar haar mening dictatoriale neigingen van de Veilingbesturen. Dit comité heeft zich meermalen uitgelaten in dien zin dat zij slechts een goede gelegenheid afwachten om een werkelijk grote actie te voeren. Zeer wijselijk heeft men toen echter gewacht tot in 1948 de Moederdag en de Pinksterdagen voorbij waren (hoogtijdagen in de bloemenhandel op het binnenland) en is toen met een actie begonnen onder het motief van de 2% omzetbelasting. Een feit was dat die omzetbelasting in dezelfde zin reeds maanden betaald werd door de kopers en er dus niets nieuws was. Toegegeven werd ook dat het niet zozeer om de betaling van de omzetbelasting ging dan wel om het begrip van de uiteindelijke macht, aangezien de veilingen destijds zonder overleg met de handel beslist hadden dat de kopers de omzetbelasting moesten betalen. Aan de vooravond van de actie bleek er grote verdeeldheid te heersen tussen de diverse organisaties. Vooral de Nederlandse Bloemister Patroonsvereniging (winkeliers) was tegen een staking en deze is ook hoofdzakelijk doorgedreven door de straathandelaren en de grossiers op het binnenland.

Gelden werden ingezameld om die personen welke daardoor brodeloos werden, zij het dan tijdelijk, te ondersteunen en om op andere wijze de actie kracht bij te zetten. Veel bloemenventers gaven bedragen, soms van enkele tientallen guldens, terwijl de grossiers soms grote bedragen gaven. Zo werd uit betrekkelijk betrouwbare bron vernomen dat de grossier Nic. de Heijer uit Rijnsburg f. 5000,- gegeven had.

Het "Comité van Actie" ofwel "Stakingscomité" bestond toen uit:

- Nic. de Heijer een grossier uit Rijnsburg (kan ook Aalsmeer zijn),
- Christiaan van BEEMDELUST, geboren te Amsterdam, 28 October 1890, bloemenhandelaar, wonende: Lutmastraat 262 huis te Amsterdam,
- H. B. FOORT, wonende te Rotterdam, voorzitter van de Nederlandse Bond van Verenigingen van Detaillisten in bloemen en planten, van welke vereniging voornoemde Beemdelust Secretaris-Penningmeester is.
- ZAALEN of ZWALEN, ex N.S.B. Burgemeester van Castricum, gesalarieerd bestuurder van de standwerkersvereniging aldaar,
- WESSELS, een grossier, wonende: Hadleystraat te Rotterdam,
- van DELFT een grossier uit Rijnsburg,
- DOUDY een grossier uit Haarlem, terwijl verder nog genoemd werd NIEUWKOOP een grossier uit Aalsmeer.

....2....

Daudy, ex-N.S.B.

Voor zover bekend bevonden zich onder de leden van dit comite geen communisten, uitgezonderd Van Beemdelust, terwijl Foort zeer links georiënteerd is en o.a. eens op een vergadering de uitdrukking bezigde: "wij betalen de omzetbelasting opdat de Regering in Indie oorlog kan voeren".

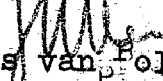
Te Amsterdam bestaat de ventersvereniging "Door Eendracht Sterk". Dit is waarschijnlijk de afdeling Amsterdam van de reeds genoemde Nederlandse Bond van Verenigingen van Detaillisten in bloemen en planten. Van deze Amsterdamse afdeling is Van Beemdelust waarschijnlijk voorzitter en Frederik Jan Andreas SPAAN, geboren te Amsterdam, 5 Juli 1898, van beroep: bloemenventer, wonende: Van Ostadestraat 174/II te Amsterdam, secretaris, terwijl de C.P.N. Wethouder SEEGERS adviseur is. De mogelijkheid is niet uitgesloten dat ook de genoemde Nederlandse Bond van Verenigingen de naam voert van "Door Eendracht Sterk". Deze Amsterdamse afdeling is waarschijnlijk een voortzetting van de reeds voor de oorlog bestaande vereniging "Ons Belang".

Aanvankelijk verliep de staking voor de niet-kopers in hun ogen gunstig. Op een vergadering te Amsterdam gehouden werd een groot bedrag aan geld bijeengebracht, men sprak zelfs van f.20 000 en meer. Dat vele grossiers grote bedragen gaven voor de niet-koopactie is niet meer zo verwonderlijk als men bedenkt dat zij doordat de bloemen in grote hoeveelheden op de veilingen bleven staan, deze voor een zeer lage prijs konden kopen, waarna zij, geëxporteerd naar België en andere landen, de volle prijs opbrachten. De veilingbesturen verhinderden dit door een maximum-minimum-prijs vast te stellen, waardoor de bloemen een zekere prijs moesten opbrengen terwijl zij anders vernietigd werden. Vlak daarop werden door de grossiers daartegen bezwaren aangevoerd en men verklaarde het moreel onverantwoord deze mooie producten te vernietigen. Zij verklaarden zich nu plotseling tegen de staking, gaven geen geld meer en de staking was in korte tijd afgelopen. Het stakingscomite werd toen genoemd "Landelijk Comité uit de Bloemenhandel".

Te Amsterdam hebben groepen stakers vele malen geprobeerd de verkoop door niet stakers onmogelijk te maken, dikwijls met succes, daar zij in groepen van 10 a 12 man komende de bloemen in de winkel "in beslag" namen. In meerdere gevallen werden deze bloemen betaald door de stakers, terwijl de bloemen naar het tehuis voor ouden van dagen gebracht werden. Bij deze straatactie speelde voornoemde Spaan een grote rol, enkele malen betaalde hij of gaf aan anderen opdracht tot betalen. Ook werd wel betaald door: Karel PASTOR geboren te Amsterdam, 27 October 1905, bloemenhandelaar, wonende: Haarlemmerstraat 52 huis te Amsterdam. Op meerdere plaatsen is het tot wanordelijkheden gekomen, terwijl ook als gewoonlijk persoonlijke vetes werden uitgevochten. Aangezien vele straatventers communistisch georiënteerd zijn kan wel aangenomen worden dat tijdens deze acties de rode leuzen opgeld deden. Ook is het voorgekomen dat later ~~een~~ een persoon namens het "Stakingscomite" excuus aanbod, waarbij medegedeeld werd dat het comite dergelijke acties afkeurde.

Spaan en Beemdelust zijn bij U bekend, waarbij van Beemdelust nog medegedeeld kan worden dat hij lid is geweest van het Voorlopig Welvaartscomite van de C.P.N.. Pastor voornoemd komt in de Politie-administratie alhier voor met een Proces-verbaal terzake Prijsaanduiding, terwijl hij in het kaartsysteem van de P.R.A. te Amsterdam niet voorkomt. Hij is links georiënteerd, doch vermoedelijk geen communist.

Verzonden aan Hfd. C.V.D. Haag.

Gezien: G12.
De Hoofdcommissaris van Politie
v.d. de Commissaris van Politie,

Zeist, 2 Juni 1948.

Onderwerp: Maand-
rapport Mei 1948.

In deze gemeente werd een 2-tal openbare vergaderingen gehouden op 13 en 28 Mei j.l. resp. uitgaande van "Jehova's getuigen" en van de C.P.N., waarentrent U verslagen zijn gezonden.

Op 21 Mei 1948 hielden verschillende stakende bloemenventers, vermoedelijk afkomstig uit Utrecht (wijk 8), zich op hinderlijke wijze in deze gemeente op met de bedoeling de aflevering van bloemen tegen te gaan. In de daarop volgende nacht werden de ruiten van een drietal bloemenwinkels alhier door een onbekend gebleven persoon vernield.

Op 24 Mei d.a.v. namen stakende bloemenventers van een bloemenkar alle bloemen (100 bos snijbloemen) tegen de wil van de eigenaar weg. Deze stakers gaven voor te zijn van het "Niet koopactie-Comité uit Aalsmeer" en zouden de bloemen later aan het publiek hebben weggegeven. Aan de benadeelde hebben zij enkele dagen later de geleden schade vergoed.

Overigens hadden in deze gemeente geen voorvallen plaats, waarvan de kennisgeving voor de C.V.D. van belang kan worden geacht.

DISTRICT 's-GRAVENHAGE
DER RIJKSPOLITIE
COMMANDANT

's-GRAVENHAGE,
Koninginnegracht 46
Telefoon 183430-183431

27 Mei 1948

Veigna.
31.MAI.1948
ACD/36644

.D. No. 118 Geh. Pers.

Onderwerp: Staking Bloemenveilingen.

Bijlagen:

Naar aanleiding van de van 17 Mei tot 26 Mei 1948 plaats gehad hebbende staking op enige bloemenveilingen, o.a. te Oegstgeest, Roderijs en Rijsburg, heb ik de eer U het navolgende te berichten:

De staking onder de bloemenkooplieden vond zijn oorzaak in de heffing van Regeringswege van een omzetbelasting van 2 % op de bloemen, welke belasting de veilingbesturen grotendeels op de kopers wilden verhalen.

Voor export werd wel gekocht, doch dit percentage was slechts gering.

Uit gesprekken met kooplieden op de veilingen is gebleken, dat een groot deel van de handelaren wel wilde kopen, doch dat zij werden weerhouden ten dele uit angst voor molestatie in de grote steden en ten dele omdat zij vreesden voor onderkruipers te worden aangezien.

Algemeen werd door bonafide handelaren aangenomen, dat de staking in hoofdzaak was uitgelokt door communistiche bloemenhandelaren uit de grote steden, waar het leeuwenaandeel der bloemen op de markten wordt verhandeld. De haarden van deze staking moesten dan ook wel gezocht worden in de grote steden.

Bij ~~der~~ staking op de bloemenveiling "Flora" te Oegstgeest heeft, voor zover bekend, Gerrit Heijns, geboren te Oudshoorn, thans gemeente Alphen a/d Rijn, 24 Augustus 1896, van beroep bloemenhandelaar, wonende te Leiden, Garenmarkt no. 32, een bekend communist, zich actief betoond. Deze persoon zou te Leiden op de staking betrekking hebbende pamfletten verspreid hebben.

De Districtscommandant,
De Dir. Off. der Rijkspolitie 3e kl.,

A. Wolters.

J. Mann

AAN de Heer J.C. Crabbendam

Javastraat 68

's G r a v e n h a g e.

*op kaart
bij aanlage*

Aalsmeer, 26 Mei 1948.

No. 16. GEHEIM-PERSOONLIJK.

Onderwerp: Staking te Aalsmeer.

Co 35 787

Verz.
28.MAI 1948
ACD/36406

In aansluiting op mijn telefonische mededeling van Maandag, 24 Mei 1948, betreffende het beëindigen van de staking onder de bloemenhandelaren te Aalsmeer, heb ik de eer U Hoogedelgestrengede de oorzaak en het verloop van opgemelde staking schriftelijk ter kennis te brengen.

Door de Minister van Landbouw en Visserij was bepaald, dat op de te veilen bloemen en planten een omzetbelasting van 3 % moest worden geheven. De besturen van de veilingen te Aalsmeer, de C.A.V. en Bloemenlust, namen 1 % voor hun rekening, terwijl de kopers verplicht werden 2 % te betalen. Een en ander was niet naar de zin van verschillende kopers, die het daarheen wilden leiden, dat de veilingen de gehele omzetbelasting voor haar rekening zouden nemen. Verscheidene malen is geconfereerd met de Minister en de besturen van handelaren in bloemen, echter zonder enig resultaat. In de maand December van het vorige jaar werd door het bestuur van de bloemenkopers te Aalsmeer een vergadering belegd om tot overeenstemming te komen. Het gevolg van die samenkomst was, dat het bestuur, dat steeds adviseerde niet tot daadwerkelijke actie over te gaan, moest capituleren en aftreden, omdat de leden anders wilden. De vergadering koos een ander bestuur, volgens haar mening meer actief. Na vele gehouden vergaderingen werd besloten tot een niet-koopactie, in de volksmond staking, over te gaan. Onverwachts werd hieraan uitvoering gegeven. Op Zaterdag, 15 Mei j.l. werd mij door de Burgemeester van Aalsmeer bericht, dat een staking dreigde aan de C.A.V. en Bloemenlust en wel op Maandag 17 Mei 1948. Deze actie werd niet alleen doorgevoerd in Aalsmeer, maar ook in alle bloemenveilingen hier te lande. Op Maandag, 17 dezer, liet het zich aanzien, dat de zogenaamde staking volledig zou worden doorgevoerd. Op Dinsdag, 18 Mei j.l. - een grote veiling van bloemen en potplanten - werden grote hoeveelheden doorgedraaid en vernietigd, zodat de veilingen die dag voor een groot verlies kwamen te staan. Alras bleek, dat het niet om de 2 % ging, maar dat de staking de macht van de veilingen wilde breken en de kooplieden meer zeggenschap in de veilingen geven. Dit werd niet openlijk gezegd, maar uit verscheidene uitlatingen was dit op te merken.

Van de pas gekozen bestuursleden, te weten:

- ✓ Henri WESSELS, van beroep bloemenhandelaar, geboren te Haarlemmermeer, 6 Januari 1904, wonende te Aalsmeer, Hadleijstraat 87;
- ✓ Kempe de RON, van beroep bloemenhandelaar, geboren te Beverwijk, 13 October 1910, wonende te Haarlemmermeer, Kruisweg 409;
- ✓ Ferdinand Antoni DOL, van beroep bloemenkoopman, geboren te Haarlemmermeer, 3 October 1909, wonende te Aalsmeer, Dahliastraat 5;
- ✓ Martinus Huibertus NIEUWKOOP, van beroep bloemenkoopman, geboren te Nieuwer-Amstel, 14 Augustus 1904, wonende te Aalsmeer, Sportlaan 34,

kan niet gezegd worden, dat zij tot de C.P.N. of andere extremistische organisaties behoren.

op kaart

Aan
de Heer Districtscommandant
der Rijkspolitie te Amsterdam.

Een

Een uitzondering maakt wel genoemde WESSELS. Van hem wordt beweerd, dat hij uiterst links georiënteerd is. De andere zijn bezadigde personen. Wel werd door mij, ik meen op Donderdag 20 Mei 1948, opgemerkt, dat in het veulingsgebouw der C.A.V. tegenwoordig waren de Heer HARMSSEN, lid van de C.P.N. en lid van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, en de Heer VOS, lid van de C.P.N. en lid van de Staten-Generaal. Tijdens een gesprek, dat die heren voerden met mij onbekende personen, ving ik op: "Nee, zo moet je niet doen, zo kan je het doen". Beide personen waren naar de veilingen gekomen om eens poolshoogte te nemen. Blijkbaar waren zij daar om instructies te geven.

Plotseling kwam op Maandag, 24 Mei j.l. omstreeks 22.00 uur, het bericht, dat de staking was beëindigd en de verkoop op Dinsdag, 25 Mei 1948, weer gewoon doorgang zou vinden. De stakers capituleerden volledig. Op die dag, te 10.30 uur, werden de bloemen en planten op de gewone wijze weer geveild, nadat tevoren met de veilingbesturen overleg was gepleegd.

Tijdens de staking deden zich geen wanordelijkheden voor. Dit is wel te danken aan het tactisch optreden van de politie, waarvan in elk veulingsgebouw 10 man waren gedirigeerd. Enkele bloemenkopers, die in de dagen der staking bloemen kochten en bang waren voor de stakers en posten, werden door ons buiten de gemeente geleid. De politie van de plaatsen waar zij naar toe moesten, werd van hun komst op de hoogte gesteld.

Het lijkt mij, en deze mening wordt door vele anderen gedeeld, dat de staking meer was om wanorde te veroorzaken, dan om de voorgegeven 2 %.

Het gevolg van de staking was, dat de veilingen, welke weliswaar een groot verlies leden, door hun vasthouden als overwinnaars uit de strijd zijn gekomen en de stakers volledig gecapituleerd hebben.

Ik meen, dat voorshands dergelijke stakingen niet meer zullen voorkomen.

De Opperwachtmeester,
Groepscommandant,
get. G. van der Tang.

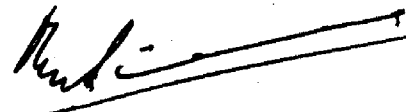
Conform origineel.
Amsterdam, 27 Mei 1948.
De Dirigerend Officier van
Rijkspolitie 3e klasse,
Districtscommandant,

H.A. van Steenis.

Gewest Amsterdam der Rijkspolitie
Commandant District Amsterdam
No. 138/119.
GEHEIM-PERSOONLIJK.

Gezien en in enkelvoud aangeboden aan de Heer Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst te 's-Gravenhage en de Heer Procureur-Generaal, Fgd. Directeur van Politie te Amsterdam, onder verwijzing naar mijn schrijven d.d. 19 Mei 1948, No. 134, Geheim Persoonlijk.

Amsterdam, 27 Mei 1948.
De Dir. Officier van Rijkspolitie 3e kl.,
Districtscommandant,

35707 - Co
H.A. van Steenis.

Doss. 25/43.

In verband met de staking van bloemenhandelaren en naar aanleiding van een binnengekomen mededeling, dat bepaalde handelaren, die niet aan de staking mede doen gemolesteerd zouden worden, is dezerzijds een onderzoek ingesteld.

Hierbij is gebleken, dat de gevoerde actie (is blijkbaar landelijk ondernomen) is gericht tegen door de veilingbesturen geëiste veilingkosten van 2%, welk bedrag bij de koopprijs wordt berekend. De mening der handelaren is, dat de veilingbesturen hierop geen recht hebben.

De actie beoogt om geen bloemen via de veiling te betrekken (Zie verder voor bijzonderheden bijgaand afschrift pamflet).

Het gevolg hiervan is, dat de kleinhandel geen bloemen heeft. De actie wordt blijkbaar gesteund door verschillende grossiers, die ook gelden terbeschikking zouden stellen, om in de gederfde inkomsten van de bloemenhandelaren tegemoet te komen. Verschillende handelaren doen aan deze actie niet mee en deze betrekken hun bloemen rechtstreeks van de veiling.

Tegen deze handelaren nu wordt geageerd en men tracht hen door bedreiging met geweld aan bedoelde actie te doen deelnemen.

Op 21 Mei 1948 werd door de Politie alhier, een vrachtauto aangehouden en inbeslaggenomen. Een twaalftalssakende bloemenkooplieden reed met deze wagen door de stadren controleerde of in de hier terstede gevestigde bloemenwinkels snijbloemen werden verkocht. Bleek dit het geval te zijn dan trachtten de stakers de verkoop van bloemen te verhinderen.

Door de Rooms Katholieke-en de Christelijke Bond van bloemenhandelaren, wordt deze actie niet gesteund.

Uit het ingestelde onderzoek is niet kunnen blijken, dat voornoemde actie door de C.P.N. of E.V.C. wordt gevorderd.

Verzonden op 25 Mei 1948 aan:

C.V.D.

Waarom een niet koop-actie

Omdat de bloemenhandelaren en bloemenwinkeliers de verhoging van 2% omzetbelasting die het Rijk de kwekers heeft opgelegd, niet meer kunnen betalen.

Dit is een uitvinding van de Veilingbesturen.

Voor 1 Juli 1947 betaalde de bloemenhandel 2% omzetbelasting, dit werd op 1 Juli tot 3% verhoogd. De kwekers betaalden vóór 1 Juli 1947 1% omzetbelasting, dit werd echter verhoogd tot 3%.

Toen betaalden wij dus evenveel.

De veilingbesturen echter meenden dat die 2% verhoging wel door de bloemenhandel kon worden betaald.

U berekenden ons dus kalm die 2%, onder de naam:

„VEILINGSERVICE”!

Dus nu is de handel belast met 3% rechtmatige omzetbelasting opgelegd door de Regering en 2% onrechtvaardige omzetbelasting opgelegd door de Veilingen.

Wij trachten nu reeds 8 maanden met de veilingbesturen te onderhandelen, maar steeds zonder resultaat en botte weigering. Dus moesten wij onze toevlucht nemen tot een

***Algemeene Landelijke Niet Koop-actie.**

Thans wordt niet op veilingen gekocht.

Steunt U onze actie door geen bloemen te kopen, die U in deze dagen worden aangeboden.

Zo zullen de veilingbesturen moeten zwichten en zal ieder zijn 3% omzetbelasting naar recht te betalen krijgen.

Wij winnen deze rechtvaardige actie ook in Uw belang.

Alléén bruidswerk en grafwerk kunt U bestellen. Deze speciale orders worden uitgevoerd.

Deze actie heeft geen politieke strekking

Het Landelijk Comité

Bloemenconflict breidt zich uit

250 Amsterdamse bloemist-winkeliers — omvattende ongeorganiseerden en leden van de Amsterdamse Bloemisten-Patroons-Vereniging, die het niet eens zijn met het standpunt van hun bestuur: „normaal open blijven” — vergaderden Zondag. En werd een resolutie aangenomen, waarin besloten werd de „niet-koop-actie” te steunen en zich solidair te verklaren met het landelijk actie-comité. Vandaag zal het Amsterdamse publiek in alle bloemenwinkels bruids- en grafbloemenwerken kunnen bestellen. Ook de ongeorganiseerden zullen voor dit doel open blijven. In Groningen, Arnhem en Zwolle hebben de bloemisten zich eveneens bij de stakers aangesloten.

De vereniging van snijbloemenexporteurs te Aalsmeer en de vereniging van snijbloemen- en potplantenhandelaren op het binnenland hebben aan hun vakgenoten een schrijven gericht, waarin zij verklaren afwijzend tegenover de staking te staan. Een groep handelaren wenste zich hierbij evenwel niet neer te leggen, waaronder 18 leden van de ver. van snijbloemen- en potplantenhandelaren, die als zodanig uit de vereniging traden. Tezamen met eerder georganiseerden stichtten zij een nieuwe vereniging. Waarschijnlijk maakt deze vereniging deel uit van het „landelijk comité”, dat thans tot actie-deelname oproept.

DORS. No.:
CRT.:	<i>NAC</i>
DATUM:	<i>24-5-48</i>
AR.:

Nog steeds conflict in de bloemenhandel

Er is nog niet veel wijziging gekomen in de stand van het conflict in de bloemenhandel. Er zijn besprekingen geweest tussen het landelijk comité van actie en het bestuur van de Kring bloemenveilingen waarop de wederzijdse standpunten uitvoerig zijn besproken, maar tot een oplossing is het niet gekomen, aangezien laatstgenoemde groep op het standpunt bleef staan, dat over de 2 pct. omzetbelasting, die niet door de veilingen, doch door de overheid zijn opgelegd, niet gesproken kon worden en over de andere grieven eerst kon worden gediscussieerd als de staking zal zijn opgeheven.

De Amsterdamse bloemist-winkeliers hebben besloten de niet-koopactie te steunen. Aan de Nijmeegse veiling, welke tot heden normaal was doorgegaan hebben enige grossiers zich bij de boycotactie aangesloten.

BRES. No.:

ORT. *De Volkshoort*

DATUM: *24-5-48*

PAR.:

Staking bloemisten breidt zich uit

AMSTERDAM, 23 Mei. (A.N.P.) — In Amsterdam hebben vandaag meer dan 250 bloemisten van alle bezettingen met hun stakende collega's in Aalsmeer solidair te verklaren om alleen brude- en grafbloemisten te bezetten. Van een algemele sluiting van de bloemenwinkels in de hoofdstad is echter nog geen sprake. In Groningen, Utrecht en Zwolle hebben de bloemisten al wel stakingsacties afgevoerd.

De landelijke stakingscomité en het deseliefs bestuur van de Koninklijke Bloemenveilingen hebben Zaterdag te Aalsmeer van gedachten gewisseld. De stakers erkennen het recht van een hefving voor onze vesting, wel, maar achten de huidige van twee procent te hoog.

Zij willen na de opheffing hiervan onderhandelingen voeren om tot een compromis te komen. Bovendien wensen zij overleg over andere grieven. Deze blikken te bezien in wat men noemt de starre houding van de veilingbesturen, waardoor sommige handelaren van de Aalsmeerse veiling zijn uitgesloten. Het kraakbestuur is tot onderhandelingen over bestaande grieven bereid, mits eerst de staking wordt opgeheven. Over de twee-procent-heffing wil het bestuur echter niet meer praten, omdat die door de overheid en niet door de veilingen is opgelegd.

Inlichtingendienst
HOOFDCOMMISSARIAAT
VAN POLITIE
UTRECHT

GEHEIM

UTRECHT, den 20 Mei 1948

Lr. A/9 Nr. 368'48

Bijlagen: _____

Bericht op schrijven No.

van

Onderwerp: _____

Vrijno.
24.MAI 1948
ACB/36023

Hierbij doe ik U een rapport toekomen betreffende de inkopersstaking op de bloemenveiling te Utrecht op 16 Mei 1948, naar de inhoud van welk rapport ik moge verwijzen.

De Hoofdcommissaris van Politie,

(R.W. van Eijk).

Aan de Heer Hoofd van de
Centrale Veiligheidsdienst,
Javastraat 68,
's Gravenhage.

A f s c h r i f t

Utrechtse Bloemisten Patroonsvereniging.

Utrecht, 18 Mei 1948.

L.S.

Hierdoor hebben wij de eer U uit te nodigen tot een
S P O E D V E R G A D E R I N G betreffende de moeilijk-
heden met het veulingspercentage (2%).
De vergadering wordt gehouden in het Gebouw voor Kunsten
en Wetenschappen op Woensdag 19 Mei des avonds om 8 uur.
Wij rekenen op een grote opkomst.

Voor het Bestuur,

- | H.A.A.Salet, Secretaris.

A/9 no. 368'48

R A P P O R T .

Blijkens een artikel in het "Nieuwe Utrechtse Dagblad" van 18 Mei 1948, onder het opschrift: "Bloemen doorgedraaid. Handelaren staken inkoop.", proclameerde het Landelijk Comité uit de Bloemenhandel op Zondag 16 Mei 1948 (1e Pinksterdag) voor onbepaalde tijd een inkoopstaking.

Bij onderzoek werd van betrouwbare zijde het volgende medegedeeld.

De veilingen eisen 2% omzetbelasting onder het motto: veilingspercentage door de inkoper te betalen. Deze 2% is in verband met de prijsbeheersing, door de inkopers niet op de afnemers te verhalen, zodat dus deze maatregel een winstderving voor de inkopers zou inhouden.

Zowel de winkeliers, de grossiers als de straatverkopers zijn, volgens de mededelingen, eensgezind in hun streven om elke inkoop te staken, zolang de veilingsbesturen niet van hun eis afzien.

Het bovenbedoelde courantenartikel zou onder de inkopers enige ontstemming hebben verwekt, op grond van het feit, dat dit zich op Maandag 17 Mei l.l. heeft voorgedaan. In tegenstelling met deze berichtgeving zou er op vermelde datum niet regelmatig geveild zijn en er slechts ten hoogste 2% van het totaal middels de veiling zijn verkocht. Wel werden bij wijze van afwerking de reeds tevoren bestelde bloemen en planten middels de veiling nog afgeleverd. Waar in dat artikel ervan sprake is dat enkel de straathandelaren niet kochten, werd erop gewezen, dat het niet juist was te vermelden dat winkeliers en grossiers normaal kochten. Voorts werd medegedeeld, dat deze laatste groepen volkomen instemmen met de groep straatverkopers.

Door het stakingsactie-comité zijn maatregelen genomen om bij grote bestellingen voor begrafenissen de aflevering middels de bemoeiingen van dit comité doorgang te doen vinden.

Eveneens werden maatregelen genomen dat de verkoop onder regelmatige controle van het betreffende actiecomité geschiedt, voor wat betreft de aanvulling van hun verkoopmateriaal, terwijl ook toezicht wordt gehouden op de aflevering door niet bij de veiling aangesloten kwekers. Deze kunnen echter geen dwingende maatregel worden opgelegd om hun verkoop te staken.

Er wordt door de concessioneel aangesloten inkopers op geteld, dat bij de staking geen politieke invloeden zich doen gelden. Zo dit eventueel zich wel zal voordoen, heeft men van die zijde zich voorgenomen onmiddellijk de staking te beëindigen.

Door de Utrechtse Bloemisten Patroonsvereniging wordt op Woensdag 19 Mei 1948 des namiddags ten 8 uur een spoedvergadering belegd in het gebouw van K.en W. te Utrecht.

Een convocatie van deze vergadering wordt bij dit rapport overgelegd.

Utrecht, 20 Mei 1948.

9038. No.:

ONT.: *De Tijd*

DATUM: *22-5-48*

AR.:

Erkenningen bloemenhandel tijdelijk vrij

In verband met de bestaande moeilijkheden in de bloemenhandel heeft het bestuur van het Bedrijfsschap voor Sier- teelproducten besloten algehele ont- heffing te verlenen van het bepaalde in artikel 3 der erkenningreglementen binnenlandse groothandelaren — resp. detailhandelaren — in bloemkwekerij- producten aan een ieder, die in de pe- riode, ingaande op 21 Mei 1948 en ein- digend op de datum van intrekking van dit besluit, een aanvraag indient om te worden erkend als binnenlandse groot- handelaar — resp. detailhandelaar — in bloemkwekerijproducten. Dit betekent, dat iedereen de bedoelde erkenning kan verkrijgen, zonder dat hij behoeft te voldoen aan de in artikel 3 der betref- fende erkenningsreglementen omschre- ven voorwaarden.

Aanvragen om erkenning moeten wor- den ingediend bij het Bedrijfsschap voor Sier- teelproducten, Trompstraat 79 te 's-Gravenhage, en niet bij de desbetref- fende vakgroepen.

GEWEST AMSTERDAM DER RIJKSPOLITIE

District Amsterdam

Afdeeling

Groep

COMMANDANT

No. 134. Geheim. Persoonlijk.

Bijlagen: 4.

Onderwerp: Staking Aalsmeer.

Amsterdam 19 Mei 1948.

Van der Vijverstraat 8.

Tel. 54777 en 53361

Volgn.
20. MAI 1948
ACD 35787

B

Handwritten notes:
 Mei 500 72
 46891
 46020
 44881
 43972
 41991
 36644
 36406 36385

Ingesloten doe ik U toekomen een rapport betreffende de tot op heden nog steeds voortdurende staking aan de bloemenveilingen te Aalsmeer, alsmede een drietal verschillende vlugschriften, welke aan de veilingen werden verspreid.

Een onderzoek naar de bestuursleden van de nieuw gevormde vereniging wordt ingesteld, waarvan ik U het resultaat t. z. t. zal berichten.

De Dirigerend Officier van
 Rijkspolitie 3e klasse,
 Districtscommandant,

Handwritten signature:
 H.A. van Steenis

H.A. van Steenis.

AAN

de Heer Hoofd Centrale Veiligheidsdienst,
 Javastraat 68, 's-Gravenhage;
 In afschrift aan de Heer Procureur-Generaal,
 Egd. Directeur van Politie, te Amsterdam.

Amsterdam, 18 Mei 1948.

No.

GEHEIM.

ONDERWERP: Staking te Aalsmeer.

Bijlage: drie.

Ter voldoening aan Uwe mondelinge opdracht heb ik de eer UHOOG-
EDELGESTRENGE beleefd het volgende te rapporteren.

Op Maandag 17 Mei 1948 is er op de bloemenveilingen te Aals-
meer een staking uitgebroken. Vanaf voornoemde datum worden er door
de handelaren en kopers geen bloemen meer gekocht op de veilingen.

Met uitzondering voor de export worden er vanaf bedoelde vei-
lingen geen bloemen meer afgeleverd, zodat het merendeel van de
door de kwekers aangevoerde bloemen op de veilingen wordt doorge-
draaid. Een en ander heeft reeds tot gevolg gehad dat op 17 en 18
Mei j.l. voor een kapitaal aan bloemen is vernietigd.

Voormelde staking is ontstaan in verband met een op handen ~~zijn~~
zijnde 2% veilingheffing, waartegen door verschillende handelaren
stelling genomen wordt.

De vereniging van snijbloemen-exporteurs te Aalsmeer en de ver-
eniging van snijbloemen- en potplantenhandelaren op 't binnenland
staat afwijzend tegenover een staking. Een achttiental leden is
uit laatstgenoemde vereniging getreden, die samen met eerder on-
georganiseerden, een nieuwe vereniging hebben gesticht.

Laatstgenoemde organisatie zou deel uitmaken van het Lande-
lijk Comité van verenigingen van bloemenhandelaren, dat thans tot
actieve deelname oproept.

Volgens de door mij verkregen inlichtingen staan voornoemde
uitgetreden 18 leden op de veilingen te Aalsmeer op zakengebied
in het algemeen niet gunstig bekend.

Zeer waarschijnlijk is bij deze staking ook een Communistische
geste aanwezig.

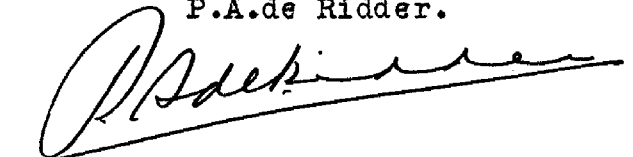
Tot op heden heeft bedoelde staking een ordeelijk verloop.

De Groep Aalsmeer is in verband met vorenstaande elke voormid-
dag versterkt met ongeveer 10 hoofden. Door bedoelde politie be-
hoefde tot op heden niet daadwerkelijk te worden opgetreden.

Eventuele nadere bijzonderheden omtrent het verloop van de
staking zullen door mij bij nader rapport worden gemeld.

Een drietal pamfletten, betrekking hebbende op voormelde sta-
king, wordt hierbij overgelegd.

De Adjudant,
Districts-Controleur,
P.A.de Ridder.

AAN

de Heer Dirigerend Officier
der Rijkspolitie 3e klasse
Districts-Commandant
te
A M S T E R D A M.

bylage 35 707

Vereniging van Snijbloemen-Exporteurs te Aalsmeer. Vereniging van Snijbloemen- en Potplanten-handelaren op 't Binnenland.

Vakgenoten.

Het z. g. n. „Landelijk Comité uit de Bloemenhandel” verspreidt de laatste tijd regelmatig circulaire. Het exemplaar dat ons het laatste bereikte, spreekt van „daadwerkelijke stellingname tegen de 2% veilingheffing, welke ophanden is”.

Besturen van hierboven genoemde verenigingen achten het nuttig in dit verband voor het hiervolgende. Uwe aandacht te vragen:

Bij herhaling zijn ledenvergaderingen door onze verenigingen gehouden ter bepaling standpunt t. a. v. de veilingheffing. Speciaal door de Ver. v. Snijbl. en Potpl.-handelaren op 't Binnenland werd veelvoudig vergaderd en het vóór en tegen ener eventuele actie overwogen.

Het uiteindelijk resultaat hiervan was, dat een staking tegen de veilingen werd afgewezen en wel op de volgende gronden:

- I. De Bloemenwinkellers, in deze een der voornaamste schakels in de bloemenhandel, staan afwijzend tegenover een staking;
- II. Te voren heeft de regering te kennen gegeven, dat bij staking der bloemenkopers het erkenningstelsel terstond zal worden opgeheven, waardoor dus de bloemenhandel geheel opengesteld zal worden voor elkeen, die zich daartoe aangetrokken zal gevoelen.

Voornamelijk op deze gronden stonden en staan onze verenigingen

AFWIJZEND TEGENOVER EEN STAKING.

Een groep van handelaren wist zich hier niet bij neer te leggen, waaronder achttien leden van de Ver. v. Snijbloemen en Potplanten-handelaren, die als zodanig uit de Vereniging traden. Tezamen met eerder ongeorganiseerden stichten zij een nieuwe vereniging. Waarschijnlijk maakt deze vereniging deel uit van het „Landelijk Comité”, dat thans tot actieve deelname oproept.

Onze verenigingen bleken niet bereid, aan een dergelijke actie mede te werken. Er zijn te veel factoren, die een mislukking ervan in de hand werken. Bovendien zijn wij van mening, dat een staking met al de daaraan verbonden consequenties niet lichtvaardig mag worden gehanteerd. Integendeel zijn wij ervan doordrongen,

dat elke Nederlander op zijn plaats heeft mede te werken aan de wederopbouw van ons land.

Slecht in uiterste nood mag ons inziens gegrepen worden naar het machtsmiddel: de staking. In die uiterste nood bevindt zich de bloemenhandel door de heffing van 2 pCt. als tegemoetkoming in de aan de kwekers opgelegde 3 pCt. omzetbelasting NIET. De handel staat de gelegenheid open, de 2 pCt. te verhalen, of in zijn verkoopprijs te berekenen. In tegenstelling tot andere branches is de bloemenhandelaar vrij bij het vaststellen van inkoop- en verkoopprijzen.

Uitdrukkelijk wensen wij te verklaren dat wij ten aanzien van een actie tegen de veilingheffing niet voor intimidatie zullen opzij gaan. Reeds wordt bedreigd met boycot e.d. Tevens werd in een der circulaire van het „Landelijk Comité” als overtuiging uitgesproken, „dat de gehele handel het parool van het comité zal opvolgen”.

Wij zijn er zeker van, dat dit niet het geval zal zijn. De voornaamste schakel in het verband: de bloemenwinkellers gaan in deze NIET mee. Hiermede in verband zullen de beide hierboven genoemde verenigingen het parool van het Comité niet opvolgen, **doch op normale wijze de handel voortzetten.**

Wij aarzelen niet daartoe ook buiten onze organisaties staande handelaren op te wekken!

Tenslotte willen wij bij een eventuele staking er bij onze leden op aandringen, zich bij levering van bloemen te beperken tot de vroegere afnemers. Dit om te voorkomen, dat van de dan ontstane situatie misbruik zou worden gemaakt.

Het Bestuur van de Vereniging v. Snijbloemen-Exporteurs.

Het Bestuur van de Vereniging v. Snijbloemen- en Potplanten-handelaren op 't Binnenland.

Aalsmeer, 15 Mei 1948.

De beslissing is gevallen

**Vanaf heden 17 Mei 1948
wordt er niet gekocht!**

De daadwerkelijke strijd tegen het bestuur van de Kring Veilingen is begonnen. Niemand gaat de banken in en wij blijven er buiten tot dat het Comité anders beslist. En die andere beslissing wordt pas gegeven, wanneer het bestuur van de Kring Veilingen schriftelijk verklaart geen 2 pct. meer te zullen heffen en het reeds betaalde terug te zullen betalen.

**Laat U niet in verwarring brengen, door
welke geruchten ook.**

Bewaart de eenheid in Uw gelederen.

Alle mededelingen, die U zullen worden gedaan door of namens het Comité van actie, zijn slechts dan officieel, wanneer zij zijn voorzien van de namen van het dagelijks bestuur van het Landelijk Comité.

Namens het Landelijk Comité van verenigingen
van bloemenhandelaren:

XI
Chr. VAN BEEMDELUST, secr.
Lutmastraat 262 hs, Amsterdam

bylage 35787

Coöp. Veilingsvereen. " B L O E M E N L U S T "
Coöp. Vereen. "CENTRALE AALSMEERSCHER VEILING" G.A.

Aalsmeer, 15 Mei 1948.-

H.H. Handelaren,

Het is ons bekend, dat wederom door een zeker comité tot staking wordt aangespoord.

O.i. is niemand verplicht onze artikelen te kopen, maar de Besturen der beide Aalsmeerse veilingen hebben besloten, aan elke handelaar die zich kon misdragen, hetzij in onze gebouwen, hetzij buiten deze gebouwen, of koopwilligen zouden trachten te beletten te kopen of hun bedrijf uit te oefenen, voor goed en voor altijd de toegang tot de Veilinggebouwen te ontzeggen.-

de Besturen.-

4 Juni

8.

№. 35787

V. RD.3

GEHEIM

Staking bloemenhandel.

UITGEBOKT

af 41975

De "niet koop"actie of staking in de bloemenhandel die in meerdere plaatsen van het land van 17 - 26 Mei 1948 heeft plaats gevonden, was in verschillende gevallen mede een gevolg van communistisch optreden.

Blijkens ontvangen berichten werd deze actie, inzonderheid in de grote steden des lands, sterk gesteund en gestimuleerd door communistisch georiënteerde bloemenhandelaren.

De staking werd geleid door een uit de bloemenhandelaren gevormd: "Landelijk Comité uit de Bloemenhandel". Als secretaris van dit comité trad op Christiaan van Beendelust, geboren 28-10-1890 te Amsterdam, wonende aldaar Lutmastraat 262 hs., die bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen candidaat was gesteld voor de C.P.N.

In verband met vorenstaande moge ik U verzoeken een onderzoek naar de samenstelling van genoemd comité te willen doen instellen en mij met het resultaat daarvan in kennis te willen stellen.

Tevens zal ik gaarne vernemen of ook te Amsterdam bij deze actie van een handelen onder communistische invloed sprake was en zo ja, wie daarbij als leidinggevende personen op de voorgrond traden.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze:

J.G.Crabbendam.

De Heer Hoofdcornmissaris
van Politie
te A m s t e r d a m.

GEWEST GRONINGEN der RIJKSPOLITIE
DISTRICTS-COMMANDANT WINSCHOTEN

209²
Winschoten, 8 April 1948

No. 175-4-7

Onderw: Staking

A a n: de Heer HOOFD van de CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST
Javastraat 68 te 's G R A V E N H A G E

BUREAU B

Volgno.

12-4-48

- 9 APR. 1948

ACD 32906

Onder overlegging van bijgevoegd courantenbericht, opgenomen in het dagblad van de C.P.N. „De Waarheid”, moge ik U mede delen, dat ik terzake een onderzoek heb laten instellen en is mij het volgende gebleken:

„Door de Ned.Heide Mij. wordt te Sappemeer, aan het Kleinmeesterdiep, tegenover de U.L.O.school, een werk uitgevoerd, bestaande uit het omwerken van aardappelvelden, welke velden hierdoor geschikt worden voor kwekersgrond.

Op dit werkobject zijn een 60-tal arbeiders, afkomstig uit de stad Groningen en Sappemeer en omgeving, werkzaam. De prestaties van deze arbeiders waren echter zodanig dat zij, volgens hun, verichte arbeid f 0.42.- per uur konden verdienen. De Ned.Heide Mij. heeft op dit uurloon f 0.18.- bijgepast, zodat deze arbeiders f 0.60 per uur verdienen.

Op Zaterdag 27 Maart 1948, na het volbrengen van hun dagtaak, deelden de arbeiders, afkomstig uit Groningen (55 personen) de uitvoerder van dit werkobject mede, dat zij voor dit loon niet langer wensten te werken en f 0.72.- per uur wilden verdienen. Men is toen door de uitvoerder van dit werk, Heike Kuur, wonende te Sappemeer, Achterdiep, no. 15 ZZ, medegedeeld, dat hieraan niet kon worden voldaan, daar zij reeds meer verdienen dan zij gepresteerd hadden. Op Dinsdag 30 Maart 1948, zijn de arbeiders, afkomstig uit Groningen, niet op dit werkobject teruggekeerd, terwijl een 5-tal arbeiders, afkomstig uit Sappemeer en omgeving, hun werk aldaar gewoon hervat hebben.

Door voornoemde uitvoerder werd toen aangenomen, dat deze arbeiders hun ontslag hadden genomen en in andere vrije bedrijven werk hadden gevonden. Op Dinsdag 6 April 1948, werd te Groningen door de betreffende arbeiders besloten het werk neer te leggen en werd hen door de E.V.C. een wekelijkse steun toegezegd van f 15.-. De leiding van de Ned.Heide Mij. te Sappemeer heeft de 5 arbeiders, die nog op bedoeld werkobject werkten, overgeplaatst naar een ander werkobject te Sappemeer, zulks in afwachting van een beslissing van hogerhand.

De stokloper (voorwerker) F. Folgerts, die, volgens het courantenbericht, de arbeiders goedgezind was en zijn ontslag zou hebben genomen, is de leiding van dit werkobject, betreffende zijn ontslagname, voorgewest, daar hij anders toch ontslagen zou worden, wegens knoeien met de tariefstelling.

Opgemerkt diene te worden, dat het merendeel van de stakende arbeiders, het communisme is toegedaan. Aangezien op bedoeld werkobject momenteel geen arbeid wordt verricht, is de toestand ter plaatse geheel rustig.

De wnd. DISTRICTS-COMMANDANT
De Dir. Off. der Rijkspolitie 3e klasse
W. de GAST

W. de Gast

DUW-arbeiders te Sappemeer in staking *bylage 32906*

Loonsverlaging van vier gulden

(Van onze verslaggever)

In Sappemeer staken de DUW-arbeiders. Zij hebben, toen de lange onderhandelingen op niets uitdraaiden, het werk neergelegd en zijn naar huis gegaan.

Er werd in Sappemeer gewerkt op een aardappelveld, waarvan een groentetuin gemaakt moest worden. Daarvoor moest een oerplaat van 20 tot 60 cm. worden losgestoken. Die oerplaat ligt soms een meter, soms zelfs anderhalve meter diep. Het is zwaar, maar nuttig werk.

Ir. Mansholt had gezegd, dat voor dit werk geen prijs vastgesteld kon worden. Met prestatietoelagen moest het loon maar tot een redelijke hoogte worden opgevoerd.

De stokloper was de arbeiders goed gezind en wist eerst 72 cent per uur te geven. Na protesten van de uitvoerder en onderhandelingen maakte hij er met toelagen 71 cent per uur van.

De uitvoerder vond het te veel voor de arbeiders. Hij zou zelf wel eens kijken of het werk te doen was of niet en ging een half uur met de schop aan het werk, op een gemakkelijk gedeelte. Volgens de arbeiders werkte hij in dat halve uur zo hard, dat hij dat tempo geen tien minuten langer zou hebben kunnen volhouden en hevig stond te hijgen. De conclusie was toen: „Het werk is best te doen en is met f 35 per are goed betaald.”

Ondanks de protesten van de arbeiders moesten zij het doen met dit tarief, waar zij slechts 46 cent per uur meekonden behalen. Dit loon wordt nu nog aangevuld tot 60 cent, maar de uitvoerder heeft bedreigd hen in DUW II te doen, als zij niet meer halen. DUW II betekent: precies hetzelfde werk, precies dezelfde tarieven, maar geen aanvullend loon. De stokloper, die de arbeiders niet met een dergelijk schandelijk loon naar huis wilde sturen, heeft zijn ontslag genomen.

De arbeiders zijn nu, na dagenlange onderhandelingen, in staking gegaan. Zij wensen niet langer aan het lijntje gehouden te worden, met vage beloften van ir. Mansholt, die de arbeiders pro-

beerde gerust te stellen met een: „Het komt wel in orde. Wacht maar af, wat Zaterdag in je loonzakje zit”. De arbeiders wachtten af, maar vonden slechts f 32, terwijl ze anders minstens f 36 kregen.

Nu protesten en onderhandelingen tot niets geleid hebben, hebben de arbeiders besloten het werk neer te leggen. Zij zullen de volgende week een openbare vergadering van DUW-werkers bijeenroepen en vertegenwoordigers van de vakbeweging hierbij uitnodigen. De stakende arbeiders hebben zich in verbinding gesteld met de E.V.C. die financiële en morele steun heeft toegezegd.

UITGEBOekt

Volgno.
17 JUL 1947
ACD 18379

KAMPEN, den 17 JUNI 1947

**GEMEENTE - POLITIE KAMPEN
COMMISSARIS VAN POLITIE**

TEL. No. 15

No. 186.

Aan den: Heer **Chef C.I.**

*Geis is wellicht
15 juli bedoeld
ACD I 17/4
20 9/5*

Overwerp: staking.

Bijlagen: geen.

Antwoord op: ---

BUREAU Ds	
Nummer:	
Datum:	17-7-'47

Naar aanleiding van Uw schrijven dd. 7 Juni 1947, B X 16999 Geheim, welks beantwoording door bijzondere omstandigheden enigszins is vertraagd geworden, heb ik de eer U te berichten, dat deze wilde staking onder de D.U.W. arbeiders van weinig betekenis is geweest en reeds binnen de 24 uur was opgeheven. De oorzaak was, het intrekken van de toeslagkaarten voor zeer zware arbeid. Dit intrekken was inderdaad onbillijk. Toen dan ook deze intrekking ongedaan werd gemaakt, werd de staking opgeheven.

DE COMMISSARIS VAN POLITIE,

[Handwritten signature]

B

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	26-6-47

Volgno.
26 JUNI 1947
ACD/17658.

UITGEBOKT

R A P P O R T.

Aangaande de staking, die op Vrijdag 6 Juni 1947 onder de D.U.W.-arbeiders, die bij de oogstvoorziening waren ingeschakeld, was uitgebroken, kan nog het volgende worden gerapporteerd:

Reeds voordat de oogst-werkzaamheden waren begonnen, was de loonregeling vastgesteld. De arbeiders, die uit de D.U.W. zouden worden gehaald en die daar 84 ct. per uur verdienden, zouden ongeveer het zelfde loon krijgen, indien zij voor de oogstwerkzaamheden zouden worden ingeschakeld. Tot verhoging van het uurloon van 64 ct, dat aan landarbeiders wordt uitbetaald, kon echter niet worden overgegaan, aangezien moeilijkheden werden gevreesd met de landarbeiders, die een verhoging van het uurloon zouden wensen. Daarom was de overeenkomst gemaakt, dat het uurloon der oogstarbeiders zou worden gesteld op 64 ct. terwijl daar en boven nog toeslagen zouden worden betaald, zodat alles met alles het uurloon om en bij de 84 ct. zou komen te liggen.

Op Woensdag 4 Juni 1947, toen de arbeiders reeds het werk hadden aangevangen, werd hun medegedeeld, dat het de Stichting van de Landbouw niet mogelijk was de toeslagen, die boven het uurloon van 64 ct zouden worden gegeven te betalen. De erkende vakorganisaties had men niet van het besluit tot intrekking van de toeslagen verwittigd. Een en ander had tot gevolg, dat reeds op Donderdag 5 Juni 1947 enkele arbeiders in staking gingen, terwijl op Vrijdag 6 Juni 1947 de staking volkomen kon worden genoemd. Onder de stakers bevonden zich zeer velen die aangesloten waren bij de E.V.C.. Aan de andere kant namen ook ongeorganiseerden en enkele personen, die aangesloten waren bij de erkende vakorganisaties aan deze staking deel. Onmiddellijk na het uitbreken van de staking bleek wel, dat de E.V.C. zou trachten, uit dit conflict munt te slaan, door zich achter de arbeiders te stellen.

17052

De eerste vergadering der stakers werd gehouden op Vrijdag 6 Juni 1947, waarvan een verslag op dezelfde datum werd ingestuurd. Deze vergadering stond evenals de vergaderingen, die volgden, onder leiding van de volgende E.V.C.-bestuurders:

✓ Jacobus KUILMAN, geboren te Groningen 13 October 1889, van beroep sigarenmaker, wonende te Groningen, Bedumerstraat 34

KUILMAN maakte deel uit van het dagelijks bestuur van de E.V.C. afdeling Groningen. Hij is waarschijnlijk lid van de Nederlandse Bond van Vrije Socialisten, is althans de beginselen van deze bond toegedaan. Hij staat in vergelijking met de andere bestuur-

ders der E.V.C. te Groningen gunstig bekend.

PN
1032
Peter Wilhelm Heinrich DRENTH, geboren 31 Maart 1913 te Haste (DLD), van beroep timmerman, wonende te Groningen Zaagmuldersweg 146.

DRENTH is voorzitter van de Revolutionnaire Communistische Partij afdeling Groningen. Hij was lid van de B.I.W.. Hij is secretaris van de Afd. Bouwvak der plaatselijke afdeling van de E.V.C. te Groningen.

PN
1060
Hendrik van der MOLEN, geboren 3 Maart 1904, wonende te Woltersum..

van der MOLEN is hoofdbestuurder van de Agrarische bedrijfdgroep der E.V.C..

PN
1080
Johan Hendrik Coenraad van RENSSSEN, geboren te Delft 4 Februari 1911, wonende te Heerenveen.

Dit is dezelfde persoon, die als onbekend gebleven spreker in het rapport d.d. Vrijdag 5 Juni 1947 vermeld staat. Ook hij is hoofdbestuurder van de Agrarische bedrijfdgroep der E.V.C..

Op Zaterdag 7 Juni 1945 kwamen de stakers des morgens om 9 uur opnieuw bijeen in het gebouw REHOBOTH gevestigd Folklingestraat te Groningen. KUILMAN deelde mede, dat er niet veel nieuws was en dat de onderhandelingen nog gaande waren met de Stichting van de Landbouw, het Bureau Oogstvoorziening, en het College van Rijksbemiddelaars. Nadat de namen en bijzonderheden der stakers waren genoteerd, togen deze huiswaarts om op dezelfde dag 's-middags om 14 uur opnieuw bijeen te komen in het zelfde gebouw.

Voorzitter KUILMAN deelde mede, dat er dien voormiddag van 9 tot 12 uur was geconfereerd met de Stichting van de Landbouw en het College van Rijksbemiddelaars maar dat de besprekingen tot nog toe niet tot een succes had kunnen leiden. De staking duurde dus voort en KUILMAN verwachtte een spoedig einde van het conflict. Voorts deelde hij mede, dat er besprekingen waren gevoerd met de bestuurder van de afdeling Vervoer der E.V.C. om geen werkwilligen naar de werkobjecten te vervoeren. Ook de D.U.W.-arbeiders waren reeds bewerkt niet aan oogstwerkzaamheden deel te nemen.

De onderhandelingen tussen de officiële instanties en de stakingsleiding werden tot Zaterdag laat voortgezet, terwijl zelfs 's-Zondags besprekingen werden gevoerd.

De arbeiders kwamen op de morgen van Maandag 9 Juni 1947 om 10 uur in het gebouw REHOBOTH te Groningen bijeen. Reeds had voorzitter KUILMAN de vergadering geopend, toen de twee hoofdbestuurders der E.V.C. van der MOLEN en van RENSSSEN de zaal betraden.

van der MOLEN nam het woord en deelde mede, dat een nieuwe loonregeling met de Stichting van de Landbouw en het College van Rijksbemiddelaars tot stand was gekomen. Alle oogstwerkzaamheden zouden in accord worden uitgevoerd, terwijl de arbeiders die niet in accord konden worden tewerkgesteld weer overgeplaatst zouden worden naar de D.U.W.. Spreker wees er op, dat de arbeiders twee wegen openstonden-- doorstaken of het werk weer hervatten. Hij deelde mede, dat hij de staking een behoorlijke kans van slagen gaf, waarom hij de arbeiders adviseerde, door te staken. Hij deelde tevens mede, dat er tussen de leiding

van het Bureau Oogstvoorziening en de Stichting van de Landbouw verschild van mening over de loonregeling bestond, hetgeen hij wilde uitbuiten.

Hoewel een gedeelte van de arbeiders het met het gesprokene niet eens was en de werkzaamheden wel wilde hervatten, werd toch besloten de staking voort te zetten. 's-Maandags-middags 15 uur meldden de arbeiders zich bij de stakingsleiding om voor uitkeering in aanmerking te komen.

De zelfde dag vond er te Groningen in het Buurthuis een vergadering plaats voor de arbeiders die lid van het N.V.V. waren en die bij deze staking waren betrokken. In deze vergadering werden de stakers opgewekt het werk te hervatten en het gevolg was, dat een klein gedeelte der arbeiders, leden van het N.V.V. en ongeorganiseerd, de volgende dag, Dinsdag 10 Juni 1947, het werk hervatte.

Op Dinsdag 10 Juni 1947 kwamen de overige stakers opnieuw in het gebouw REHOBOTH bijeen 's-morgens om 10 uur. van der MOLEN voerde opnieuw het woord en nam stelling tegen het N.V.V., dat hij de vijand van de arbeiders noemde. Ondanks het feit, dat mede-arbeiders, in het N.V.V. georganiseerd, de stakers in de rug hadden aangevallen, door het werk te hervatten, verklaarde hij, dat de E.V.C. bereid was, de N.V.V.'ers en ongeorganiseerd, die doorstaakten, te steunen. Tevens kwam de vraag aan de orde of de staking kon en moest worden uitgebreid tot alle landarbeiders in de provincie Groningen. Uit de gang van zaken bleek, dat de E.V.C.-leiding hiervoor zeer bevreesd was, aangezien zij bij uitbreiding van het conflict niet in staat zou zijn, de arbeiders te ondersteunen. Besloten werd daarom, niet tot uitbreiding van het conflict over te gaan. Tevens werd besloten, de volgende morgen bij de vertrekplaatsen der bussen te posten, teneinde werkwillige arbeiders te weerhouden het werk te hervatten. Geconstateerd werd, dat de volgende dagen, dat de staking duurde, posters bij de vertrekplaatsen van de bussen aanwezig waren. Incidenten deden zich echter niet voor.

De volgende dag dus op Woensdag 11 Juni 1947 werd 's-morgens om 10 uur opnieuw een vergadering belegd. Hierbij werd bekend gemaakt, dat de E.V.C. in tegenstelling met hetgeen voordien, dienaangaand was verklaard, niet bereid was, de stakers georganiseerd in het N.V.V. te ondersteunen. Tevens werd een commissie benoemd, die opnieuw contact moest opnemen met de arbeiders, die in Friesland bij deze staking waren betrokken. Deze commissie is dezelfde dag nog naar Friesland vertrokken.

Dezelfde dag werd er opnieuw door het N.V.V. in het Buurthuis te Groningen een vergadering voor de stakers belegd. De stakers georganiseerd in het N.V.V. hebben in deze vergadering ondersteuning gevraagd, die echter door het N.V.V.-bestuur werd geweigerd. Bij deze vergadering waren tevens twee afgevaardigden van de E.V.C. aanwezig. Deze boden aan een eenheidsfront te vormen om samen de staking voort te zetten. Dit voorstel werd echter door het N.V.V. afgewezen, terwijl de stakers werd medegedeeld, dat zij niet op ondersteuning van de zijde van het N.V.V. behoeven te rekenen, indien zij het werk niet spoedig hervatten.

Ondertussen had de stakingsleiding herhaaldelijk

= loon gebaseerd
op 84 cent / uur.

met de vertegenwoordigers van de Stichting van de Landbouw, het Bureau Oogstvoorziening en het College van Rijksbemiddelaars onderhandeld. Voor de inhouding der toeslagen was het maximum loon, dat per week in uurloon verdiend kon worden F. 41.28. Op Woensdag 11 Juni 1947 was men zover gevorderd, dat men het maximum loon dat per week in uurloon verdiend kon worden gebracht had op F. 40.64.. De stakings-leiding wilde ondanks deze tegemoetkoming de stakers niet bewegen, het werk te hervatten. De twee daarop volgende dagen meldden de stakers zich twee keer bij de stakingsleiding, zonder dat vergaderd werd en zonder dat er verandering in de toestand kwam. Op Vrijdag 13 Juni 1947 stond er bij de ingang van het Café de Eendracht, gevestigd Coehoornsingel te Groningen een twee-tal personen, die vlugschriften van de R.C.P. uitreikten, waarvan een exemplaar aangehecht gelieve te worden aangetroffen.

Op Zaterdag 14 Juni 1947 werd er door de stakers in het café de Eendracht opnieuw vergaderd. Tijdens deze staking werd scherp stelling genomen tegen de uitreiking van het vlugschrift der R.C.P.. Op deze vergadering voerde van der MOLEN opnieuw het woord. Hij hield een gloedvolle rede, die praktisch er op neerkwam, dat de arbeiders werden opgewekt het werk te hervatten aangezien de E.V.C. geen kans zag de gelden bijeen te brengen, die nodig waren, om de arbeiders de volgende week te ondersteunen. Deze week staking zou de E.V.C. F. 15.000.-- hebben gekost. Bij handopsteken werd hierna besloten de staking op te heffen en het werk te hervatten.

De stakers hebben op Maandag 16 Juni 1947 het werk hervat op de vorengenoemde voorwaarden, dat het maximum in uurloon te verdienen loon F. 40.64 is. Het werk zou echter voor het merendeel in accoord worden uitgevoerd. Zowel voor de eene als voor de andere partij is er van een overwinning dus geen sprake. In het algemeen werd deze staking onder de arbeiders als een nederlaag gevoeld en dit is misschien wel de reden, dat de stemming onder de arbeiders op het oogenblik enigszins onrustig is. Het moet waarschijnlijk worden geacht, dat in de tijd, dat de oogst moet worden binnengehaald er een grote staking kan uitbreken, waarbij dan ook alle landarbeiders zullen worden betrokken. Ook bij de laatste vergadering, die door de stakers werd belegd, gingen dienaangaande stemmen op.

De gevolgen van deze staking zijn op sommige plaatsen niet uitgebleven en het is voorgekomen, dat enkele stukken bieten door landbouwers moesten worden omgeploegd. Over het algemeen is de schade echter gering te noemen.

Aangaande de steunverlening kan nog worden gerapporteerd, dat de stakers gemiddeld F. 25.-- uitkering hebben ontvangen. Ook enkele in het N.V.V. georganiseerde arbeiders, die hebben doorgestaakt hebben van de E.V.C. uitkering ontvangen.

De staking had een ordelijk verloop. Incidenten zijn niet voorgevallen.-----

G R O N I N G E N, 23 Juni 1947..

Afschrift

Aan de stakende kameraden in de oogstvoorziening.

Alle beloften van de Londense regering in de bezettingstijd ten spijt, is datgene geschiedt, waarvoor wij vanaf het begin en bij voortdurende gewaar- schuwd hebben: De ondernemers hebben zich ten koste van de arbeidende mas- sa's weer vast in het zadel gewerkt en zijn in een grootscheeps offensief bezig het levenspeil van de arbeidersklasse terug te drukken naar toestan- den, erger nog dan vóór 1940.

De opbouw van Nederland blijkt de opbouw van het kapitalisme en de ongebrei- delde uitbuiting van de werkers door de grote ondernemers en couponknippers te zijn.

Dit keer zijn het de arbeiders in de oogstvoorziening, waarvan men het waagt de toch al zeer schamele lonen een flink stuk naar beneden te drukken. De afschaffing van de 20% toeslag op het loon van 64 ct., het praktisch afschaffen van de reistoeslag en het verlagen van de toeslag voor stadsar- beiders van F.1.10 tot F.0.80 per dag, zou de reeds heersende nood in de arbeidersgezinnen nog enorm doen stijgen.

Dit was de reden, waarom de seizoenarbeiders terecht naar het enige doel- treffende wapen in de strijd n.l. de staking grepen.

In deze strijd, treden de grote boeren van de Stichting van de Landbouw en de z.g. "arbeidsleiders" van de Uniebonden gezamenlijk op tegen de voor- aan bestaansminimum strijdende arbeiders. Hierbij steekt de houding van de E.V.C. gunstig af, die heeft aangekondigd, de weerstandskassen open te stellen.

Er zijn evenwel aanwijzingen, dat de C.P.N. elementen in de landelijke leiding van de Agrarische bedrijfsgroep zullen trachten de C.P.N.-politiek "Opbouwen en Productie verhoging" in de praktijk zullen brengen, door de staking op te heffen.

De tijd voor strijd in de gehele oogstvoorziening is rijp. Met een week moet het groenrooien der aardappelen beginnen. Dit kan niet zonder arbeiders gebaren. Integendeel!!! Uitbreiding der staking is dan noodzakelijk, daar ook de D.U.W.-arbeiders zeer zeker voor dit werk ingeschakeld zullen worden. Uitbreiding van de staking en volhouden is de enige kans op succes.

Niet allen herstel van de oude, veel te kleine lonen is noodzakelijk, maar tevens de door de E.V.C. gestelde l^on van F.50.--. per week, plus een glij- dende loonschaal, welke inhoud dat de lonen evenredig met het stijgen der ~~stijgen~~ prijzen verhoogd moet worden, moeten verwezenlijkt worden.

Deze ieden dient gij in de stakings vergaderingen naar voren te brengen en van Uw stakings en Vakbondsleidingen ieden deze te ondersteunen

Kameraden Uitbreiding en volhouden dat zijn de wegen naar de Overwinning,

Revolutionnaire Communistische Partij
Afd. Groningen

Nederlandse Sectie van de Vierde Internatio

Ondergetekende geeft zich op als abonnee op de TRIBUNE

Naam:

Adres:

Weekabon. 12 cent

Maandabon. 50 cent.

Kwartaak 150cent.

te zenden aan P.W. Drenth, Zaagmuldersweg 146 Groningen.
Redactie en administratie S. SANJEN, Henr. Ronnerplein II Amsterdam Z..

RIJKSPOLITIE.
DISTRICT GRONINGEN.
COMMANDANT.

GRONINGEN, 16 Juni 1947.

G.I. No: 99 . **GEHEIM.**

AAN: het Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst
Javastraat 68, te 's-GRAVENHAGE

UITGEBOEKT

Volgno.

18 JUNI 1947

ACD/7393

ONDERWERP: Opheffing der staking van de D.U.W. arbeiders,
te werk gesteld in de landbouw in de Provincie
Groningen.

In aansluiting op mijn schrijven d.d. 9 en 11
Juni 1947, No: 94 en 96, **GEHEIM**, met als onderwerp "Staking der
D.U.W. arbeiders, te werk gesteld bij de landbouw in de Provin-
cie Groningen, heb ik de eer U HoogEdelGestrenge beleefd het vol-
gende te berichten:

"De stakende D.U.W. arbeiders, die op Donderdag 5 Juni 1947,
in staking zijn gegaan, hebben hedenmorgen 16 Juni 1947, het
werk hervat.

Zaterdagmorgen 14 Juni 1947, werd nogmaals een vergadering ge-
houden door de stakende arbeiders en het Bestuur van de E.V.C.
in het cafe "De Eendracht", aan de Coehoornsingel te Groningen,
in welke vergadering werd besloten om op Maandag 16 Juni 1947,
het werk weer te hervatten, omdat de Stichting voor de Landbouw
niet bereid was de gestelde eisen in te willigen.

Door het Bestuur der E.V.C., werd medegedeeld, dat het de kas
der E.V.C. de afgelopen week F 15000.- had gekost en dat er
thans verder niets te bereiken was, omdat de eisen niet werden
ingewilligd, zoals zij door het Bestuur der E.V.C. waren gesteld.

Het Bestuur achtte het dan ook niet verantwoord, om de staking
langer voort te zetten, doch dat de arbeid moest worden hervat
tegen het loon, dat de Stichting voor de Landbouw bereid was te
betalen.

Hierna werd door het Bestuur medegedeeld, dat de meeste arbei-
ders in z.g. accoordloon te werk gesteld zouden worden en dat
na afloop van het accoordwerk het uurloon 64 cent per uur zou
bedragen, alsmede vergoeding voor de reizen van 64 cent per
uur, indien door de arbeiders een grotere afstand moest worden
afgelegd dan 17 K.M. Door het Bestuur zou echter worden getracht
om voor alle afstanden reisvergoeding te krijgen. Bovendien
zou een standplaatsvergoeding worden gegeven, die echter nog
niet bekend was.

Indien de arbeiders bereid waren de arbeid onder deze voor-
waarden te hervatten, dan moesten zij dit door handopsteken
kenbaar maken. De meeste arbeiders waren bereid de arbeid te
hervatten.

Hedenmorgen, 16 Juni 1947, zijn alle arbeiders weer naar hun
werkobjecten in het Noordelijk deel der Provincie Groningen
vertrokken.

Ongeregeldheden hebben zich bij de staking niet voorgedaan.

De Majoor, Districtscommandant:

J. B. S. Römelingh.

J. B. S. Römelingh

*HA 1/15
BE 2/16
BSI*

*00.209 B
by I*

AD 209 5

8

RIJKSPOLITIE.
DISTRICT GRONINGEN.
COMMANDANT.

BUREAU B 00209

Volgno.

GRONINGEN, 31 Juni 1947

4 JUNI 1947

C.I. No. 94

UITGEBOKT
Datum: 16-6-47

ACD/1762

AAN: de Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst
Javastraat 68, te 's-GR A V E N H A G E . B

ONDERWERP: Staking der D.U.W.arbeiders, te werk gesteld
in de Landbouw in de Provincie Groningen.

In aansluiting op mijn schrijven d.d. 9 Juni 1947, No: C.I. 94, GEHEIM, met onderwerp als in margine, heb ik de eer U Hoog Edel Gestrenge, beleefd het volgende te berichten:

In de vergaderingen van 10 en 11 Juni 1947, gehouden door de stakende arbeiders van de D.U.W. (Diens Uitvoering Werken), is besloten de staking voort te zetten. Door het Bureau Voedselvoorziening was gisteren medegedeeld, dat alle arbeiders in accoordloon (aangenomen werk) konden worden opgenomen. Bij nadere informatie door het Bestuur van de E.V.C. bleek, dat het accoordwerk maar voor een kort tijdsbestek was. Na afloop van het accoordwerk zouden de arbeiders weer tegen hetzelfde uurloon (64 cent per uur zonder vergoeding voor de reizen), te werk gesteld kunnen worden. Hiertoe waren de arbeiders niet bereid en besloten gesteund door het Bestuur van de E.V.C. de staking voort te zetten.

Zaterdag a.s. zal een aanvang worden gemaakt met het uitbetalen van steun aan de stakende arbeiders tot een bedrag van ten hoogste F 25.- per week.

Door het E.V.C. bestuur is bepaald, dat alle arbeiders voor deze steun in aanmerking komen, onverschillig of zij georganiseerd zijn bij de E.V.C. of eenige andere organisatie, indien hun eigen organisatie niet bereid is de arbeiders te steunen.

Alles heeft een rustig en ordelijk verloop.

De Majoor, Districtscommandant:

J. B. S. Römelingh.

RIJKSPOLITIE.
DISTRICT GRONINGEN.
COMMANDANT.

B
BUREAU B GRONINGEN, 9 Juni 1947.

UITGEOEKT

C.I. No: 94 . GEHEIM.

Nummers	
Datum	13-6-47

Volgno.
112 JUNI 1947
ACD/17186

AAN: het Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst
Javastraat 68. te 's-G R A V E N H A G E .

ONDERWERP: Staking der D.U.W. arbeiders te werk gesteld
in de landbouw in de Provincie Groningen.

08 209 5

Ik heb de eer U Hoog EDEL Gestrenge beleefd
het navolgende te berichten :

"Een 600 tal arbeiders, allen afkomstig van de D.U.W. (Dienst uitvoering Werken), thans werkzaam bij het Bureau Oogstvoorziening in de Provincie Groningen, hebben Donderdagmiddag 5 Juni 1947 het werk neergelegd, omdat het loon, dat zij meer verdienen dan de gewone landarbeiders werd ingetrokken. Het betreft hier hoofdzakelijk arbeiders afkomstig uit de stad Groningen plm. 200 en uit Friesland (plm. 400). Deze arbeiders waren aangenomen tegen een uurloon van 74 cent per uur terwijl bovendien de reisuuren tegen 64 cent per uur worden vergoed. Door de Stichting voor de Landbouw is hieraan een einde gemaakt. Zij wilde n.l. voor deze D.U.W. arbeiders het gewone landarbeidersloon betalen, van 64 cent per uur. Een en ander is door de arbeiders niet aanvaard, waarop zij in staking zijn gegaan.

Hedenmorgen om 10.00 uur is er weer een vergadering gehouden door de arbeiders uit de stad Groningen in het gebouw "Rehoboth" te Groningen in welke vergadering werd besloten de staking door te zetten, aangezien de Stichting voor de Landbouw niet bereid was, de arbeiders weer op de oude voorwaarden aan te nemen. Wel was getracht om arbeiders in z.g. accoordloon te krijgen (aangenomen werk), doch hiertoe waren de arbeiders niet genegen, omdat hun actie dan gebroken was.

De staking gaat hoofdzakelijk uit van de E.V.C. (Eenheids-Vakcentrale), waarbij de meeste D.U.W. arbeiders georganiseerd zijn.

Alles heeft en rustig en ordelijk verloop.

De staking duurt voort, Er zal door de arbeiders getracht worden alle dagen in vergadering bijeen te komen om de toestand te bespreken en om te trachten op de oude voorwaarden weer aan het werk te komen.

c

De Majoor,
Districtscommandant:

F. S. Römelingh.

B
BUREAU B

Nummers:	
Datum:	10-6-47

209

Volgno.
9 JUNI 1947
ACD/17052

R A P P O R T

UITGEBOEKT

Hedenmorgen, Vrijdag 6 Juni 1947, zijn 700 arbeiders, afkomstig uit de stad Groningen en enige dorpen uit Friesland, werkzaam bij verschillende boeren in Grijskerk, Oldehove, Ulrum, Leens, Baflo, Bedum en Usquert, in staking gegaan. De arbeiders waren werkzaam bij de oogstvoorziening en wel speciaal bij het wieden van suikerbieten en andere gewassen. De oorzaak van de staking is een loongeschil.

betreft E.V.C. en Jan

Hedenmorgen om 9 uur kwamen ongeveer 200 stakers bijeen in het gebouw "REHOBOTH" aan de Folkingestraat te Groningen, waar als eerste spreker optrad J. Kuilman, geboren te Groningen 2 October 1916, timmerman, wonende te Groningen Bedumerweg 34/a. Hij schetste in zijn betoog de gang van zaken waarop gestaakt werd en besprak uitvoerig de loonvoorwaarden. Hij zei dat dit niet een geschil was waarbij alleen de E.V.C. betrokken was en wakte de arbeiders op tot solidariteit. Het belangrijkste punt dat door hem besproken werd was wel de staunverlening aan de stakers. Dit was geen zaak die alleen te Groningen kon worden geregeld. Het landelijk bestuur der E.V.C. zou hierin moeten beslissen. Hij riep alle stakers op om op Zaterdag 7 Juni 1947 zich te melden in hetzelfde gebouw des morgens om 9 uur teneinde aldaar de personalia en de grootte van het gezin aan het stakingscomité kenbaar te maken.

Daarna voerde een zekere van der Molen uit Woltersum het woord. Hij betoogde dat er niet gestaakt werd tegen de boeren maar tegen de Nederlandse Regering, die mogelijk had gemaakt dat de werkgevers deze staking konden veroorzaken. Deze staking was geen toeval; hij wilde deze zien in Internationaal verband. Een stakingsgolf gaat over Frankrijk en België en heert thans ons land bereikt, aldus spreker. Hij wees voorts op de staking in het bakkersbedrijf te Amsterdam en zei dat daarbij verschillende patroons het eens waren met de bakkersgezellen.

Vervolgens sprak iemand uit de Provincie-naam is onbekend gebleven- over het doel der staking. Hij zei dat het Nederlandse leger, dat momenteel in Ned. Indië verblijft, de Ned. Regering per dag drie Millioen kost. Deze drie Millioen moet worden opgebracht door de Nederlandse arbeider. Elke arbeider moet vijf maand per jaar werken voor het in stand houden van ons leger. Als ik hier om mij heen kijk- aldus spreker- zie ik verschillende jonge mannen die momenteel werken voor hun uitrusting om later als kanonnen-vlees naar Indië te kunnen worden gestuurd. Alleen al om dat te voorkomen zou deze staking gerechtvaardigd zijn. Spreker konste zich scherp tegen de stichting van de Landbouw en het college van de Rijksbemiddelaar

Daarna werd gelegenheid gegeven tot het stellen van vragen. Enkele arbeiders vroegen daarop het woord en stelden voor om pogingen in het werk te stellen opdat ook de landarbeiders, die nu nog bij de boeren werkzaam waren, in de staking te betrekken. Voorzitter Kuilman antwoordde hierop echter, dat hem dit minder wenselijk voorkwam, hoewel de E.V.C. in Oostelijk Groningen slechts een enkel woord behoeft te zeggen om een algemene staking onder de landarbeiders tot stand te brengen. Dit zou echter met zich mede brengen dat deze staking moeilijk in de hand te houden zou zijn wat voorkomen moet worden.

Vervolgens werd een stakings-commissie benoemd bestaande uit 2 leden van de E.V.C., 2 leden van het N.V.V. en een ongeorganiseerde. Een zekere / R.Kathol Terpstra, / die aanwezig was, werd uitgenodigd in het stakings-comite zitting te nemen, doch deze wees een benoeming van de hand omdat hij eerst overleg wilde plegen met zijn eigen bestuur.

In verband met deze staking is in de loop van de dag door de Inlichtingendienst nog contact gezocht met bestuurders van ~~XXXXXX~~ de erkende vakorganisatie's, om te vernemen hoe deze zich ten aanzien van de staking zullen gedragen. Hierbij bleek dat de erkende organisatie's afwijzend tegenover deze staking staan. Men was hier van mening dat verschillende grieven van de arbeiders gerechtvaardigd waren, doch van deze wilde staking wilde men niets weten.

Het moet dan ook waarschijnlijk worden geacht dat de E.V.C. verder alleen de actie zal moeten voeren.

Heden verliep alles zeer ordelijk. De verdere gang van zaken zal in het oog worden gehouden en - voor zover nodig - gerapporteerd worden.

Groningen, 6 Juni 1947.

UITGEBOKT

7 Juni

7.

GEHEIM.
B.I. 16999.

R. Disb. 2.

Staking onder D.U.W.
arbeiders te Kampen.

Volgens berichten in de pers is op 7 Mei 1947 onder de D.U.W. arbeiders te Kampen een staking uitbroken in verband met vermindering van de voedseltoeslag.

Ik mege U verzoeken mij zo volledig mogelijk omtrent deze staking te willen doen inlichten, waarbij ik gaarne zal vernemen het aantal der bij de actie betrokken arbeiders, de reden tot staking, de houding der bij de actie betrokken vakbonden, alsmede de politieke actie.

Tevens zal ik het op prijs stellen in kennis te worden gesteld in hoeverre de gestelde eisen bij de beëindiging der staking zijn ingewilligd.

Uwe berichten terzake zie ik met belangstelling tegemoet.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
Ay Namens deze :

Aan
De Heer Commissaris van Politie

te

KAMPEN.

Coll. dR.

J.G. Crabbendam.

DOSS. No.: _____
 CRT.: N.R.C.
 DATUM: 0-5-47
 PAR.: _____

— Een staking is uitgebroken onder de D.U.W.-arbeiders te Kampen op grond van het feit, dat de voedselbijslag tot op de helft verminderd is.

DOSS. No.: _____
 CRT.: N.R.C.
 DATUM: 9-5-47
 PAR.: _____

— De stakende arbeiders bij de D.U.W. te Kampen hebben het werk onder protest hervat.

DOSS. No.: _____
 CRT.: WAARH. ROTJ.
 DATUM: 0-5-47
 PAR.: _____

D.U.W. te Kampen staakt

Onder de DUW-arbeiders te Kampen is gisteren een staking uitgebroken. De arbeiders gaan niet accoord met het feit, dat de voedseltoeslag tot op de helft gereduceerd is. Gisteren vergaderden zij. Besloten werd een deputatie samen te stellen uit drie arbeiders en vier bestuursleden van N.V.V. en E.V.C.

Deze deputatie zou zo spoedig mogelijk een onderhoud met de burgemeester aanvragen en pogen de volledige voedseltoeslag terug te krijgen.

7-5-47 - 015-47
 D.U.W.
 Staking
 te
 Kampen.

BOSS. No.:
BRT.: *NNE COURANT*
DATUM: *7-5-47*
PAR.:

BEVOEGD.
— De DUW-arbeiders, die thans in grote getale te Kampen werken, zijn hedenochtend in staking gegaan, reden is, dat de voedseltoeslag gehalveerd werd.